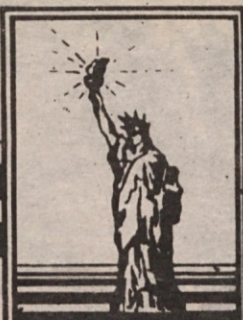

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

No. 35 Vol. 93 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, AUGUST 29, 1991

ISSN Number: 0164-680X

50c

Large crowd for Pristava 30th anniversary

Rudy Knez, director of Korotan chorus, seems to be pulling a beautiful note from Martina Jakomin, left, much to the delight of her son John, 14 months. Korotan sang on Sunday, August 25 at the 30th anniversary of Slovenska

Pristava in Harpersfield, Ohio. A very large gathering decided Pristava was a great place to go to cool off on a sultry Sunday afternoon in the shade of some lipa trees.

(Photo by Jim Debevec)

Lausche helped dedicate chapel

Senator Frank J. Lausche's tribute to the Slovenian Chapel and the Slovenian Nation delivered at the Dedication of the Slovenian Chapel on August 15, 1971.

Dear fellow-Slovenians:

Today as a native-born American descendant of Slovene parents I rejoice with other Americans of Slovene ancestry knowing that the Slovenian Chapel of Our Lady of Brezje in the National Shrine of the Immaculate Conception in our Nation's chapel is being dedicated.

Sorrow has always been with me in the knowledge that the Slovenes are so little known to the people of the United States and the world in face of the richness of their individual and national character.

In the whole world they number about two million. Their history of twelve hundred years as Christians is culturally and spiritually enriching, and is adorned with a perseverance to survive in the face of seemingly insurmountable opposition. Slovenes are not warring people: their history shows an absence of military leaders, but an abundance of writers, artists and humanitarians. They have been law-abiding, honest, selflessly devoted to mutual help, self-sustaining, grateful even for the meagerness of their worldly possessions, and above all else, for their little native Slovenia.

They are a people who in the face of opposition succeeded in preserving themselves and their culture by their richness of character and a "will to work." Slovenia is a land of high Alpine mountains with

green cultivated valleys and pasture lands. Houses are stout, roomy, clean and neat, reflecting the sturdy character of the people.

Their capital, Ljubljana, is full of statues, and not one of them of a soldier; only poets and thinkers have been so honored. Slovenian townships are warmly impressive, and what makes them so is the intense culture of their inhabitants. Whenever one penetrates shops, restaurants, private dwellings, one comes upon the trace of books and the mellow unharried discussion of what is written in them.

Slovenes have an ancient and unique tradition of democratic autonomy. In the Middle Ages, the rulers of Slovenes in Carinthia were chosen by the people in a ritual in which the people were acknowledged as the supreme rulers. Only by the consent of the people was their sovereignty transferred to the person whom they chose as their ruler. It has been claimed that the records of the installation of the Dukes of Carinthia inspired, in part, the principles on which Thomas Jefferson based the Declaration of Independence. Thus, even in their smallness, the Slovenes can claim to have a fundamentally important part in American life and culture.

The Slovenian Chapel is an appropriate memorial to the Slovenes, and an honorable addition to memorials of other ethnic groups in our Nation's capital. It will testify to the devotion of the Slovenes to the principles of our system of Government, and to their contributions to the economic, cultural political, and profes-

sional life of our country.

This Chapel of Our Lady of Brezje will remind people everywhere - and justly so - of the worthiness of the Slovene people, their cultural contributions to the world, and their twelve hundred years of fearless Christian history.

Today, as an American of Slovene parentage, I congratulate my fellow Americans and others whose efforts made this chapel possible.

—Frank J. Lausche

Frank J. Lausche was a judge of Common Pleas Court of Cuyahoga County, Ohio; Mayor of Cleveland; five-term Governor of Ohio; and two-term United States Senator from Ohio;

BASILICA OF THE
NATIONAL SHRINE
Washington,

Iz Clevelanda in okolice

Skupno sv. obhajilo—

Oltarno društvo sv. Vida ima to nedeljo skupno sv. obhajilo pri sv. maši ob osmih, pop. ob 1.30 pa sestanek v društveni sobi. Članice vljudo vabljen, na sestanku se bodo pogovorile o letnem kosilu, ki bo 29. septembra v avditoriju sv. Vida.

Krofi—

Oltarno društvo sv. Vida bo imelo prodajo krofov v soboto, 7. sept., od 8. zj. dalje v društveni sobi pri Sv. Vidu.

Naša pisarna zaprta—

Pisarna Ameriške Domovine bo zaprta od petka, 30. avgusta, do torka, 3. septembra. Nobenega torej ne bo 30. in 31. avg. ter 1. in 2. sept. Lastnik in žena se bosta udeležila Baragovih dni v Washingtonu, urednik pa bo do 8. sept. v Sloveniji. AD bo redno izšla prihodnji četrtek.

Žalostna vest—

Iz Toronta smo dobili žalostno vest, da je 17. avgusta umrla v Starostnem domu Lipa v Torontu, v starosti 84 let, Ivanka Suhadolc, žena pokojnega Johana, mama Milana in Jožice v Torontu, Ivica v Kalif. ter petkrat stara mama. Pokojna je bila dolga leta naročnica Ameriške Domovine. Pogreb je bil 21. avgusta s sv. mašo v cerkvi Marije Pomagaj na Manning Ave. v Torontu. K večnemu počitku je bila položena na pokopališču Assumption v Mississaugi. Pokojna je bila teta Janezu, Pavletu in Jožetu Košir.

Popravek—

V prejšnjem tednu objavljene vesti o smrti v Sloveniji Franca Fajdiga je bila napaka, ki jo želimo popraviti. Pokojni zapušča poleg hčerke Mimi Hočevnar v Chardonu, O., še tri hčerke v Sloveniji. Dalje, pokojni zapušča tudi sestro Julko Žerovnik v Argentini.

Ob petnajstletnici—

V nedeljo, 8. septembra, bo Alpski sekstet praznoval svojo 15-letnico in sicer na Slovenski pristavi. Prireditve se bo pričela ob 2. pop., vstopnine ne bo, odprti ves popoldan in večer pa bosta tako kuhinja kot bara. Ves prebitek je namenjen skladu za pomoč Sloveniji, ki ga vodi Slovensko ameriški svet. Prireditve bo ob vsakem vremenu.

Koncert—

Clevelandski Fantje na vasi bodo imeli letni koncert v soboto, 5. oktobra, v SND na St. Clairju. Vstopnice so že v predprodaji (\$7), imajo jih Mark Jakomin (289-2559), John Sršen (946-9607), in Tom Slak (881-1725). Za ples po koncertu bo igral Alpski sekstet.

Občni zbor—

Glavni odbor Tabora ZDSPB vabi vse člane na 34. redni občni zbor, ki bo v soboto, 31. avgusta, ob 5. uri popoldan. Občni zbor bo v Slovenskem domu na 15810 Holmes Avenue v Clevelandu, Ohio.

Streha popravljena—

Ta teden je bila popravljena streha naše tiskarne, ki je bila v kar razpadajočem stanju. Lastnik se zahvaljuje tako delavcem kot vsem, ki so pomagali kriti stroške s svojimi prostovoljnimi prispevki.

Izredna podpora—

Eugene Kogovsek, S. Euclid, O., je poklonil \$150 v podporo našemu listu, v spomin mame Margaret Spenko. Iskrena hvala!

V tiskovni sklad—

Lojze Tratnik, Mississauga, Ontario, je daroval \$40 v naš tiskovni sklad.

Ga. Mimi Hočevnar, Chardon, O., je poklonila \$20.

Obema darovalcema se najlepše zahvalimo za njih naklonjenost in podporo.

Maša za gen. Rupnika—

V nedeljo, 8. sept., ob 10. uri dop. bo v cerkvi Marije Vnebovzete spominska sv. maša za pok. gen. Leona Rupnika, ob 45. obletnici njegove usmrtitve v Gramozni jami 4. sept. 1946. Kraj njegovega groba je še danes neznan.

Spominski dar—

Anton Kos, Rio Rancho, New Mexico, je poklonil \$15 v naš tiskovni sklad v spomin njegove žene Ann, ki je preminula 14. maja letos, v starosti 68 let, doma iz Domžal, Slovenija. Poročila sta se v Sloveniji 1943. leta, v ZDA prišla 1952 ter živela v Chicagu, po upokojitvi l. 1979 na Floridi, od 1988 pa v New Mexicu. Poleg moža zapušča pokojna sina Antona ml. in hčerko Irene Monti ter dva vnuka.

Zanimiva, koristna članka—

V reviji *Problems of Communism* (jul.-avg. 1991), ki jo izdaja U.S. Information Agency in jo berejo vplivni snovalci ameriške zunanje politike in komentatorji, sta dva članka o Sloveniji. Carole Rogel, letos upokojena profesorica zgodovine na Ohio State University, je napisala članek »Slovenia's Independence«, Bogomil Ferfila, profesor ljubljanske univerze, ki je bil v ZDA zadnje leto kot Fulbright profesor na univerzi Pittsburgh, pa »The Future of Yugoslavia«. V kolikor vemo, se nahaja prof. Rogel te dni ravno v Sov. zvezi.

Delajmo vsi za priznanje
Republike Slovenije!

Let Slovenia be free

by James V. Debevec

To the hard-liners in Yugoslavia: Let Slovenia go. Democracy is sweeping across Europe like a fresh summer breeze in the middle of a heatwave. East Germany tore down the Berlin wall and declared they wanted democracy.

Poland shuck the (hallow) shell of communism and set about living their lives in a democratic union.

The people in the Soviet Union felt that last week's coup was headed in the wrong direction and demanded the restoration of power to Yeltsin and Gorbachev.

Various free countries have decided to recognize Lithuania, Latvia and Estonia. It is rumored the President of the U.S. will do likewise on Friday.

But what about Slovenia?

Slovenia was the birthplace of democracy as evidenced by their ritual of installing the Duke of Carinthia into power only after he promised to serve the wishes of the people. That was over a thousand years ago. And yet today Slovenia has been pushed into the background of events taking place in Europe. Croatia and Serbia are fighting each other with determined ferocity and the skirmishes threaten to break out into all-out war.

Austria announced it would recognize Croatia and Slovenia both of which declared independence on June 25. If other European countries follow, that would give international sanction to the collapse of the Yugoslav federation.

According to reports, Austrian Chancellor Franz Vranitzky instructed Foreign Minister Alois Mock to seek formal support from other European nations and "initiate a wave of recognition" of Slovenia and Croatia.

Both Germany and Italy declared again they will support independence for the two republics if the fighting in Croatia does not stop. Hungary wants to open a consulate in Slovenia's capital, Ljubljana.

U.S. President George Bush takes pride in participating in the peace-keeping efforts of the world powers. Now is the time for him to step in and offer the enormous support of the United States by recognizing Slovenia and Croatia as independent nations. This would help reduce the fighting in Croatia. It would be a giant step for Slovenia to work toward solving its economic crisis.

Serbia would benefit by negotiating trade with the other former Yugoslav nations and get the economy off dead-stop and into a working situation.

Today (Wednesday) the U.S. has issued a warning for travelers to Yugoslavia and urged tourists there to come back home. The situation is volatile. What we want to do is pour water over the explosive situation and that can come about if the President recognizes Slovenia.

Amazingly, there has been almost a lifetime of monumental events taking place in the last few months and we wonder if the Slovenian situation has slipped the President's mind. On Monday we spoke with Fantje na Vasi member Tom Srsen in Sheliga Drug. He said he faxed another letter to the President last Saturday. Tom has the right idea.

Now is the time for all persons who are peace-loving, Slovenian-loving, Croatian-loving, democratically supportive, or anti-communist individuals to redouble our efforts to get the President to recognize Slovenia and Croatia.

Now is the time to write or fax him another letter. During the July 4th weekend we received copies of hundreds of letters sent to him. Since then we have received almost nothing.

If every person, every organization sent the President another reminder about the situation in Slovenia and say in the beginning of the letter, "Mr. President, please recognize Slovenia as an independent nation," he will be reminded to pursue his goal of making the world a free and "gentler" place, with each new nation a brilliant additional "point of light," which he stated so poignantly and brilliantly in his inaugural address.

Please write the President now! His fax number is 1-202-456-2461, his address is: Honorable George Bush, President, The White House, 1600 Pennsylvania Avenue, Washington, DC 20500.

Also, please call the White House Comments line at 1-202-456-1111 every day. The President will be back to work from his vacation and we want Slovenia to be on the front of his mind. The people of Slovenia are depending on us. Our heritage depends on us. Now is the time! Determination is the key word. Slovenia is the key issue! We can do it if we all work together. There is tremendous strength in numbers.

Tell the President there's love in Slovenia, not war. But please, do it now! - before it's too late.

Care Package

by John Mercina

Your "little ones" are getting ready to go away to college. Help them out by packing the following items in the "care package."

1. Money - cash, checks, credit cards (the more the better)
2. Ten pounds of Slovenian sausages
3. A small refrigerator filled with cans of beer
4. Student's favorite blanket and a pillow
5. Home-baked cookies
6. Telephone card
7. Raman noodles
8. Love - plenty of it
9. A small bible - when everything else fails, the money runs out, the refrigerator is empty, the cookies are gone, security blanket is in the washer, sausages are devoured.

In the word of a college student: "Later!"

Have a great year at school and remember that your family loves you.

Ed Note: Mr. Mercina donated four bird house kits for readers of the Ameriška Domovina. There is only one left. Any reader wishing the final bird-house kit, please give us a call. And thanks Mr. Mercina for the thoughtful gifts. Bulletin: The last one was picked up Wed. No more.

Slovenian Course at Cleveland State

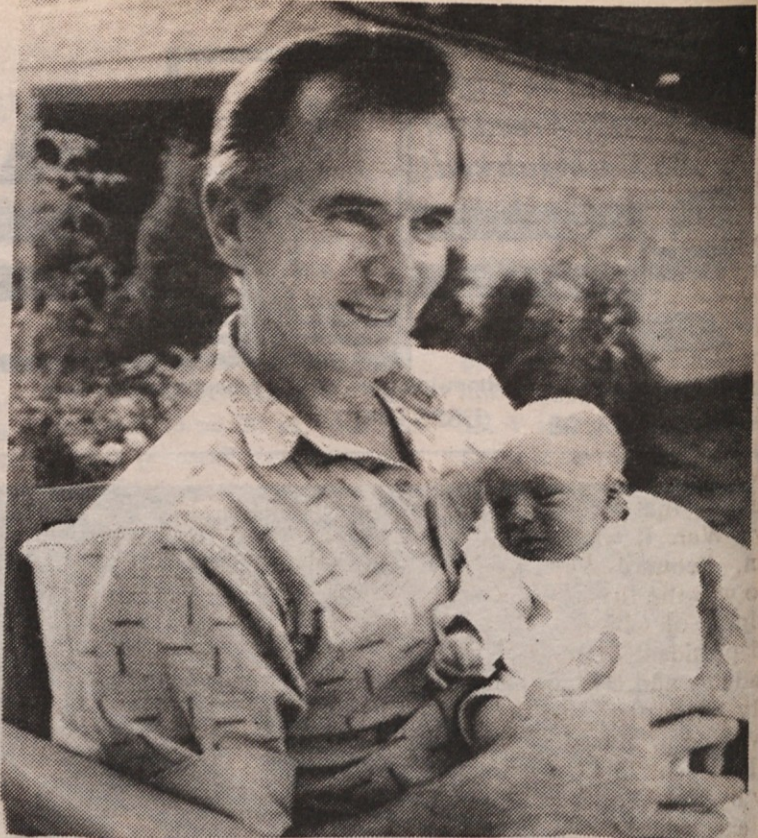
A special fall quarter selection at Cleveland State University is called Slovenia in Perspective (FST 184).

Classes will be held Monday, Wednesday and Friday at 9:30 a.m. and taught by Peter Vodopivec, Professor of History at the University of Ljubljana, Slovenia.

Slovenia in Perspective has two objectives. The first and the heart of the course is to provide students with a general understanding of the rich history and culture of Slovenia.

The second object is to give students an understanding of contemporary events in Central and Eastern Europe formed within that historical understanding.

Prof. Vodopivec's area of study is modern European and Slovenian history.

Son born to Rus family in Lyndhurst

Stan and Marge Rus of Lyndhurst, Ohio proudly announce the birth of a son, Matthew, on July 25th at Hillcrest Hospital. He weighed in at 8 lbs. and 4 ozs.

Proud and happy new grandfather is Stanley Rus of Willoughby Hills, Ohio. Ron Rus says, "It's great being an uncle!" The tradition of Rus family members working at Slovenska Pristava continues for another generation.

White House answers Eckart

August 9, 1991

Dear Congressman Dennis Eckart:

Thank you for your letter to the President concerning Yugoslavia. The Administration has sought through every possible means to avert violent confrontation, support democratic change, and promote peaceful dialogue. We have made quite clear our strong opposition to any efforts to impose a non-

democratic unity or to resolve disputes by force.

At the same time, however, we and our European partners share the conviction that future relations among the Yugoslav peoples must be decided by negotiation and consensus, not by unilateral actions. We firmly believe that recognition of Slovene or Croatian independence on the basis of unilateral declarations would bring about much greater violence and bloodshed. For those reasons, we strongly support the EC's ongoing efforts.

YES!

I want to help United Americans for Slovenia get the United States to recognize Slovenia.

My check for \$_____ is enclosed, payable to: United Americans for Slovenia

send to:
Edmund J. Turk, Chairman
United Americans for Slovenia
Slovenian National Home, Suite 8
6411 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio 44103

6% STATEMENT SAVINGS

- \$10.00 Minimum Balance
- Monthly Compounding
- No Service Fees
- Monthly Statement
- Free ASSET™ ATM Card with no usage fees

• Chesterland 12575 Chillicothe Rd. ...729-0400	• Pepper Pike 3637 Lander Road 831-8800
• Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100	• Richmond Heights 27100 Chardon Rd. 944-5500
• Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000	• Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
• Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865	• South Euclid 11183 Cedar Rd. 291-2800
• Mayfield Hts. 1351 SOM Center Rd. 473-2121	• Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

Your Friendly Neighborhood Bank

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

Slovenians helped build U.S.

by Vincent H. Lauter
Barberton, OH — Although our roots are in Slovenia, we too helped build these United States. Our desires for freedom from oppression and self betterment brought us here. We, too, were here in the Americas fifty-four years after the Mayflower landed. We helped as volunteers in the Revolutionary War and helped maintain that freedom in the Civil War. It was our Slovenian, Leonard Volk (Wolf) who was the first professional sculptor of Chicago, founder and president of the Chicago Academy and Design, and the only sculptor who was privileged to make a life mask of President Lincoln used today by sculptors to perpetuate the exact likeness of our great president for future generations.

In writing the United States Constitution we Slovenians were there in spirit and the written word. Pope Pius II who as a parish priest in the 1420's, was an assistant priest in St. Vid's parish near Celovec (Klagenfurt). In his spare time he wrote the history of self government practiced by the Carinthian Slovenes. He later became Bishop of Trieste, then Cardinal in Seina and was elected Pope Pius II in 1446. His writings laid in the Archives of the Vatican until Jean Bodin a French historian found them early in the 1500's.

Thomas Jefferson knew and admired the ancient democracy of the Slovenian province of Carinthia. Indeed, Jefferson initialed, which was his way of underscoring the items of special significance, the page in Jean Bodin's book, *Les six livres de la republique*, which described the ancient Slovenian democratic ritual as "being unsurpassed in the entire world." This Slovenian ritual, which was practiced by the Slovenians between the seventh and fifteenth centuries or several centuries before the Magna Carta of 1215, represented a concrete example of the social contract theory on which the American Declaration of Independence was based, as shown by Dr. Joseph Felician.

Solnigrad (Salzburg), in Austrian Tyrol, was at one time a Slovene city and historical documents show that Slovenian language was used and taught by the monks of Opatovci in the year 769. Slovene lands extended beyond the Piave River in present day Italy and that Slovenian was spoken by the peasants around Benetke (Venice).

The Slovenian financial support, by collection of funds in all Slovenian churches in Europe for the American Indian Missions, was headed by Bishop Baraga who worked among the Indians of Northern Michigan in 1830. He

wrote numerous books in Slovenian, French and English, also an Indian English dictionary from which the Kiwanis was coined.

Empress Marie Theresa of Austria, before 1780 wrote of the intelligence, bravery and dedication to duty shown by the soldiers of Slovenian Carinthia. Napoleon had an obelisk constructed in Ljubljana, the capitol of Slovenia, praising the Slovene soldiers as being among the best in his Illyrian Provinces in 1803.

Some of the information gathered here is from personal research some of the information was gathered by Prof. Edward Gobetz, of the American Slovene Research Center, Dr. Joseph Felician and others.

We want to bring to our younger generation as many facts of their ancestry and make them proud of what their ancestors have done since they settled peacefully in Central Europe in the fifth century.

The grandfather of Henry Cabot Lodge, in his writings, traced the Slovenes from the fifth century thru 1900, stating they came into Europe peacefully and settled among the Illyrians who noticed how much better their farming and animal husbandry methods were, and that their methods of self government were superior. He further stated that Slovenes were not a warlike people and never attacked a neighbor, but that the Slovenes, subjugated by the Austrians, certainly deserved a better destiny in life than what they received.

We Slovenians should always

be thankful to our forefathers who kept the language, song and history alive despite tremendous odds. We must keep their traditions of honesty and helpfulness to our neighbors alive by our everyday living. And even though we do not understand the Slovenian language, be proud that we are of Slovenian ancestry.

Council collects \$117,000

The Slovenian-American Council announces this week it has raised approximately \$117,000 in the United States for "Slovenian Relief/Sovereignty Fund for Slovenia," for relief and humanitarian purposes in Slovenia. An estimated \$2.5 billion in damages to persons and property has been calculated to the unwarranted attack by the Yugoslav Armed Forces in Slovenia in late June, 1991.

An additional \$100,000 donation was given by an anonymous donor.

Slovenian Canadians have raised over \$250,000 for this effort.

The Council report states, "Worldwide over \$500,000 has been raised, according to Dr. Anton Koren, director, Mohorjeva Družba (Society of St. Hermagoras) located in Celovec, Austria..."

Additional donations may be sent to Slovenian American Council, c/o Treasurer, 1522 Lincoln Rd., Wickliffe, OH 44092.

John Nemec
for SAC

White endorses Solidarity Day

The AFL-CIO's Solidarity Day '91 rally on August 31, in Washington, D.C. will focus on workers' rights at home and abroad. The replica of the Goddess of Liberty of Tiananmen Square will be raised to emphasize solidarity with the struggle for democracy in Central and Eastern Europe, Asia, Africa and Latin America.

Cleveland mayor Michael R. White has endorsed the Solidarity rally.

The AFL-CIO has helped to bring freedom to Poland, Czechoslovakia, Hungary, Chile, Nicaragua and is pressing for democratic change in South Africa, China, the USSR, and for independence for Lithuania and the other Baltic states.

New map of Slovenia with Triglav logo and clock on a beautiful varnished piece of wood in the shape of SLOVENIA.

To order please call Matt Cutura
(216) 723-6275

"THE WAY TO GO"

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123
For domestic, U.S. or Canada, So. America, all of Europe — contact us!

We Book Corporate and Pleasure Travel Reservations
AIRLINE • CRUISES • RAIL • HOTELS • AUTO RENTALS • TOURS
Donna Lucas, owner
Patricia Spivak, Travel Consultant

261-1050

Grdina—Cosic—Faulhaber

Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd.
531-6300

28890 Chardon Road
Willoughby Hills
944-8400

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

Gorjanc
HEATING • COOLING
Established 1963

SALES • SERVICE
INSTALLATION
FURNACES
AIR CONDITIONERS
BOILERS
HUMIDIFIERS
AIR CLEANERS
SHEET METAL
REFRIGERATION

760 E. 200TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119

(216)692-2557

Whenever you have a problem with refrigeration, air-conditioning, furnace, or want installation, call on well-known, trusted, and reliable American Slovenians from Gorjanc.

Catholic Order of Foresters

Providing the Catholic community with the finest in life insurance protection since 1883. Plans can be designed to fit most ages and budgets.

For example, you can purchase:

\$25,000

of Permanent Life Insurance protection at a surprisingly moderate cost.

Male Non-Smoker	AGE	ANNUAL PREMIUM	MINIMUM NUMBER OF PAYMENT YEARS*
	30	\$260.25	7
	35	\$323.25	7
(Female and/or Smoker Rates Available)	40	\$407.25	7
	45	\$519.25	8

*BASED ON POLICY DIVIDENDS WHICH ARE NOT GUARANTEED.

For a personalized illustration on the above Permanent Life plan, call our office or use coupon below.

Mail to:
Catholic Order of Foresters
Elmer T. Rossman
151 E. 196th St.
Euclid, O. 44119
(216)486-2041

Name _____ Date of Birth _____
Address _____
City/Zip _____
Phone _____ Non-Smoker _____ (Indicate Yes or No)

WALDO'S
phone 777-0644
23460 Lorain Rd., NORTH OLMASTED

Propane
Fill your cylinder at Waldo's

Patio Stone
8"x16" 79¢
We carry all sizes

Mulch
3 Cu. Ft. large bags
Pine Mulch 5 for \$15.99
Cypress Mulch 5 for \$18.99
Top Soil 40 lbs. SALE \$1.69 reg \$2.29
Michigan Peat 40 lbs. SALE \$1.69 reg \$2.29
Compost Manure 40 lbs. SALE \$1.69 reg \$2.29
Straw large bale SALE \$3.99 reg \$4.99
Herbs \$1.00 each reg \$2.99
Mums \$2.99 each reg \$3.99

HANGING BASKETS 50% OFF
Hosta Undulata Funkia reg \$2.99
Special 5 for \$10.00

Perennials
4" and Qt. Size 17
reg \$2.99 NOW \$1.00
Gallon Size \$5.99

Hardy Northern Pampas Grass
\$5.99 reg \$9.99

Vine Sale
Trumpet Vine \$12.99 reg \$19.99
Silver Lace \$15.99 reg \$19.99
Porcelain Berry \$15.99 reg \$19.99
Wisteria \$19.99 reg \$22.99
Bittersweet \$15.99 reg \$19.99
Clematis \$9.99

WINTERIZER
Fall Fertilizer
5,000 sq. ft. - \$5.99
Nikko Blue Hydrangea \$5.99 reg \$9.99

WHITE PINE
5 ft. \$19.99 reg \$39.99

LAWNS
Kentucky Blue Grass Now \$1.99 lb
Lime 50 lbs. \$2.99
Ortho Drop Spreader \$29.99 reg \$49.99

LAWN FERTILIZER
Excellent to start new lawns
5,000 sq ft. only \$5.99

DIAZANON
Total lawn & garden insect control. Controls grubs, ants, fleas, cutworms.
5,000 sq ft. \$6.99

Waldo's carries a complete line of organic lawn and garden products.

Bird Seed
20 lbs. Buffet \$4.29
40 lbs. Buffet \$7.99
10 lbs. Thistle .... .79/lb
5 lbs. Cracked Corn 99¢/lb

Open Daily & Sunday For Your Gardening Convenience

WALDO'S
23460 Lorain Rd 777-0644

MARY DURN

Mary Durn (nee Spenko), 90, a resident of Cleveland since 1904 and survivor of the Collinwood School fire, died Saturday, August 17th at her home.

Mary was born in Graz, Austria. She was a member of AMLA Lodge No. 23, and secretary of SNPJ Lodge No. 53, and a charter member of PSWA No. 1.

She was the co-owner of Durn's Variety Store at E. 156th St. and Waterloo Road for 30 years, retiring in 1975.

Mary was the widow of Joseph, the mother of Florence Allen and Raymond J., grandmother of five, great-grandmother of two, sister of Josephine Zurc and Helen Mervar and Julius and Frank (both dec.).

Private funeral services were held Tuesday. Burial was in Knollwood Cemetery. Donations to the Slovenian Workmen's Home, Waterloo Road in her memory would be appreciated by the family.

JOSEPHINE SIDAK

Josephine Sidak (nee Blatnik), 89, died in Meridia Euclid Hospital on August 25th after a brief illness. She was born in Cleveland.

She was the wife of Jacob (dec.), mother of Robert (wife, Marge), Ralph (wife Palma), Joann Mash (CA), grandmother of nine, great-grandmother of 13, sister of Marie Sprenger, Ann Holm (dec.), Helen Zele, John (dec.), Agnes Gulian (dec.), Joseph, Gertrude Erne and Frederick, and aunt of many.

Services were held at St. Christine church. Burial in All Souls Cemetery. Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

ANTHONY L. BAYT

Anthony L. Bayt, husband of the late Anne (nee Dudo), father of Robert, Lorraine Klabunde, grandfather of Kurt, brother of Agnes Laurich (dec.), John (dec.), Frank and Thomas. Aug. 25.

Funeral Mass Thursday, Aug. 29 at St. Vitus Church at 9:30 a.m. Interment in Calvary Cemetery.

Family received friends at Brickman & Sons Funeral Home, 21900 Euclid Ave.

AMELIA APSEGA

Amelia (Molly) Apsega sold greeting cards and gift items at Molly's Card Shop on St. Clair Ave. and E. 61st for about 10 years. She retired in the early 1980s and moved to Rancho Cucamonga, Calif. four years ago.

Mrs. Apsega, 77, died Thursday at her home.

She was born in Cleveland and lived in Garfield Heights for many years. She attended the old Davis sewing school but did not pursue a career as a seamstress.

She was an outreach worker for the Council for Economic Opportunities in the St. Clair area before she operated the card shop.

She is survived by daughters, Marilyn Hocking and Janet Sheikh, both of Elta Loma, Calif., a son, Joseph R. of Parma Heights, two sisters, and two brothers.

Burial in Calvary Cemetery.

Roof Repaired

On Monday and Tuesday the upper portion of the American Home Publishing Co. roof was repaired. Previously it leaked like mad whenever it rained.

Thanks to the talented volunteers who took out one of the skylights and completely retarred and laid rolls of 90-weight shingle-type materials down designed to eliminate the leakage for years to come. These men worked in the 90 degree heatwave of this week.

They are Frank Kogovsek, Frankie Kogovsek, David Kogovsek, Joe Rus, Tony Rus, Michael Rus, Stan Rus, Josef Lah, Andrej Lah, and on Tuesday Ronny Rus and Ivan Cugelj joined the group.

These are the people who take the bull by the horns, bite the bullet, grit their teeth, and get the job done, no matter how difficult or impossible the situation seems to be.

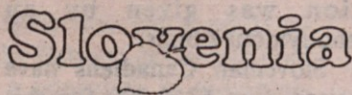
Thanks a billion!

700 attend Petkovsek's party

Over 700 persons came to the Slovenian National Home on Wednesday, August 21 from 6 to midnight to help radio personality Tony Petkovsek celebrate his 50th birthday. Tony is shown here with the 12 foot long birthday cake shaped in the form of a cruise ship which was baked by Ann Tomsick of Euclid. The 24-inch high cake was made in three sections and

assembled at the hall. Some of the momentos on the cake include a phonograph symbolizing Tony's polka broadcasts and a globe with the sign 1961-1991 signifying his 30 years on the air and his partnership in Kollander World Travel. Proceeds from the event went to the Polka Hall of Fame.

We wish all
American-Slovenians
Happy Labor Day weekend
Hanks and Coletta
Insurance Agency, Inc.
563 E. 185 St. — 481-8000
Jackie Hanks & Chuck Coletta

In Memoriam

Michael Telich Irma M. Telich

10-5-1895 — 7-14-88

11-20-02 — 8-29-89

Every day since you both departed we have you in our memories. Perhaps reflecting on your favorite sayings, a mannerism, your smiles and give thanks we had you as long as we did. Our heritage came from you both and we thank you for such a sound foundation to nurture and develop.

Son, John R. Sr.
Daughter-in-law, Jan
Grandchildren:

Patricia, Michael, J., and John R. Jr.
Mary Jo and Beth Ann

Great-grandchildren:
Jessica, Courtney, Patrick
Michael III, Christopher, Joseph, Stanley,
Colin, Tara and Trevor

Zelev Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

SHAY'S PLACE
Restaurant

FEATURING BREAKFASTS
AND LUNCHES

4007 St. Clair Ave. — 431-6339

4:30 a.m. to 3 p.m. — 7 days
5:30 to 2 on Sat. and Sunday

STOP IN AT

BRONKO'S
Drive-In Beverage

510 East 200th St
Euclid, Ohio 44119

DMH Corp.
531-8844

Imported Slovenian Wines
(Laski - Riesling Šipon)
Also available are various
imported beers, wines, etc.

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.
Domestic and Imported Beer & Wine

— Owner - David Heuer

Coming Events...

Labor Day Weekend

Bishop Baraga Days, Washington, D.C.

Sunday, Sept. 8

Alpine Sextet celebrates 15th anniversary at Slovenska Pristava from 2 p.m. with music, food, and drinks available. Proceeds benefit Slovenia Relief Fund and Slovenska Pristava.

Sunday, Sept. 15

AMLA Lodge 6 "Slovenski Dom" picnic 80th anniversary picnic at AMLA recreation center in Leroy, Ohio beginning at 12 noon. Music by Fedorchak. Food and refreshments, balina tournament, and more... Everyone invited to come and enjoy the day.

Tuesday, September 17

Slovenian Women's Union Branch 47 60th anniversary dinner at Slovenian National Home in Maple Heights, Ohio. Serving 6 p.m. Donation \$13.00.

Sunday, Sept. 29

St. Anne Lodge No. 150 KSKJ Annual Celebration Mass at 11 a.m. at St. Lawrence Church. Dinner at 1 p.m. at Sterle's on E. 55th Street, Cleveland.

Saturday, Oct. 5

14th annual concert of Fantje na Vasi at the St. Clair Slovenian National Home in Cleveland. Dance featuring the Alpine Sextet and social will follow.

Sunday, Oct. 6

Friends of Slovenian Home, 6417 St. Clair Avenue, Annual Fall Brunch. Good food, entertainment and ????

Sunday, Oct. 6

Bake Sale & Wine Festival (Vinska Trgatev), Slovenian National Home, Maple Hts., O. Free admission. Continuous music 2 to 8 p.m. All invited.

Friday, Oct. 11

PSWA Circle 7 Card Party at Slovenian Workmen's Home on Waterloo Rd., 7 p.m. Tickets \$2.50.

Saturday, Oct. 12

Glasbena Matica Concert, Dinner, Dance with Sumrada Orchestra at Slovenian National Home, St. Clair.

Sunday, October 13

Slovenian American National Art Guild holds its Annual Artists and Crafts Show & Sale, Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid.

Sunday, Oct. 20

St. Mary (Collinwood) Alumni noon Mass and dinner in school cafeteria. \$12.50 per person. For tickets call Lou Jerkic at 732-8437 or mail check made to St. Mary's School Alumni Assoc and mail to Bea Jerkic at 414 E. 274 St., Euclid, OH 44132.

Fairport honors Frank Yankovic

Frank Yankovic is being honored by the Fairport Ensemble and the Mike Wojtila Orchestra on Monday, September 2 at a dance at the AMLA recreation center in Leroy, Ohio.

In addition to being a pioneer in the polka field, and Grammy Award winner, Yankovic, in his career spanning 70 years has made numerous guest appearances on both radio and television and was a trail blazer for polka musicians in the United States.

Word has it that this will be Frank Yankovic's last Ohio performance as he has established residence in Florida.

Eight hours of continuous music will be provided by the Wojtila, Yankovic and Fairport Ensemble groups.

Tickets are \$4 at the Polka Hall of Fame, 291 E. 222 St., Room 152, Euclid, or \$5 at the gate. Children under 12 are admitted free.

Fantje Concert

The Slovenian men's singing group Fantje na Vasi will hold its annual concert on Saturday, Oct. 5 in the St. Clair Slovenian National Home at 7:30 p.m. A dance and social will follow the concert featuring the Alpine Sextet.

For tickets call Mark Jakomin (289-2559), John Srsen (946-9607) or Tom Slak (881-1775).

Bus to Indy

Fantje na Vasi and the Alpine Sextet will be in concert in Indianapolis, Indiana on Saturday, Nov. 23. For bus information from Cleveland contact Tom Srsen 351-7455.

Meeting

AMLA Lodge 6 meets on Thursday, Sept. 5 at 7 p.m. Last meeting before 80th anniversary with last minute details to iron out.

Karen Alich

Slovenec Reborn

As mentioned recently, the newspaper *Slovenec* has been revived in Ljubljana. The first issue is dated Thursday, June 25, the day that Slovenia solemnly declared its sovereignty and independence. The tabloid had 16 pages, a good deal of them concerned with the independence of Slovenia.

The masthead indicates that *Slovenec* was established in 1865. However it ceased publication with the Communist takeover in 1945. The issue is Volume 75, No. 1.

Director of the society which publishes *Slovenec* is Pavle Bratina. Director of the paper is Hanzi Tomažič. The chief and responsible editor is Andrej Rot. Substitute chief and responsible editor is Jože Mlakar. Business director is Janez Jarc. Market manager is

Anton Žmaucar. Sales manager is Anton Starman.

Editorial board consists of the following: Danilo Hinic, central editing; Branimir Nesović, Slovenian politics; Jože Poličar, international politics; Tomaž Gasperlin, economy; Jani Virk, culture; Andrej Dvoršak, chornicle; Stane Kavčič, sports; Tadej Bratok, photography; Simon Lenarčič, amusement; Jože Mlakar, supplement; Alenka Juvan, lecturing; Suzana Duhovnik, format.

—Joseph Zelle

Denny Bucar honored at Holmes

WELW-1330 radio polka drive-time disc jockey and bass player for many polka bands Denny Bucar was honored as Man of the Year of the Collinwood Slovenian Home on Holmes Avenue at an all day outdoor and indoor festival.

A good-size crowd gathered for the Collinwood Slovenian Home benefit homecoming.

Office Hours

The American Home office will be closed from Friday morning until Tuesday due to the Labor Day weekend.

Thanks

Louise Vovko, Cleveland, wants to thank all her friends for the beautiful flowers, cards, prayers and good wishes. She is now slowly recuperating at home. We wish you a speedy recovery, Louise!

THE Alpine Sextet

INVITES YOU TO THEIR

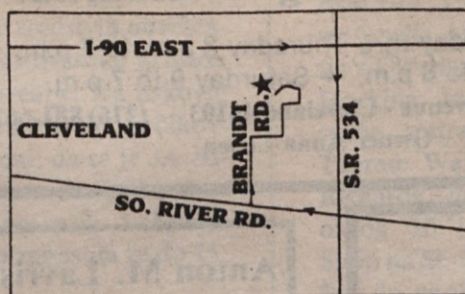
15TH ANNIVERSARY CELEBRATION

1976 - 1991

SUNDAY, SEPTEMBER 8, 1991 - 2:00 p.m.

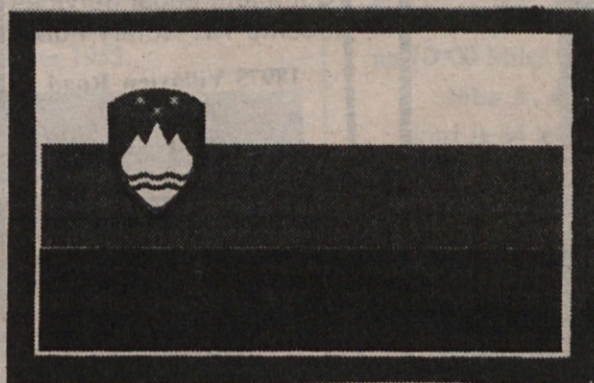
Slovenska Pristava Picnic Grounds, Harpersfield, Ohio

Free Admission • Entertainment Provided
Food and Drink Available

PROCEEDS TO BENEFIT
SLOVENIA RELIEF FUND
(Through Slovenian American Council)
And SLOVENSKA PRISTAVA

RAIN OR SHINE !

(216) 692-2099

Slovenian flags, patches

Frangies Fashions, Inc. is making Slovenian Flags which are now available.

We will also have for sale iron-on patches. One patch will be of the Slovenian flag, the other of a crest of the Republic of Slovenia.

The flags are made in three sizes: large (2 yards by 1 yard); medium (1 yard by 18 inches); and small (18 inches by 9 inches)

Prices are, large \$25; med \$15, and small \$5

From the sale of each flag, Frangies Fashions will donate a portion of the sale to United Americans for Slovenia. (\$5 for large, \$2.50 for med, and \$1.25 for small)

The patches are \$5.00 each.

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Frangies Fashions, Inc., 475 E. 200 St.

Cleveland, Ohio 44119 — Phone (216) 692-2099

6 United Americans boost recognition of Slovenia

Slovenia is closer to being recognized by President Bush thanks to your support. Thousands of concerned Americans have responded to the petitions and postcards produced by the United Americans for Slovenia.

On behalf of the 350,000 Americans represented by the United Americans for Slovenia, I thank you for your good wishes and your financial backing. I am especially grateful to our UAS volunteers. Donations come in daily to help send mailings to our nation's leaders. More than 500 of you responded to our August 3 radiothon on WELW. Calls were received from Congressman Dennis Eckart, Bishop Anthony Pilla and Slovenian leaders across the country and even from the homeland.

\$28,000 was raised through the radiothon hosted by Tony Petkovsek. Considering the billions of dollars of damage inflicted upon Slovenia, that may not seem like an impressive sum. But in this country it pays for quite a lot of postcards, calls and mailings to get the word out to our President, senators and congressmen that Slovenia deserves U.S. recognition.

One of our successes has been a joint statement to President Bush by Senator John Glenn and Congressman Dennis Eckart soon after their individual meetings with the board of the UAS. Just about every day brings another positive reply from a member of Congress who hears from us.

Much more needs to be done. Only the President can recognize a new country. And once he accepts Slovenia as a nation, you can be sure other countries will follow his lead.

That is why your action is important. Here are a few ways you can help Slovenia:

1. Call the White House comments line at 1-202-456-1111. Most calls are only 23 cents. Give the President your personal message to recognize Slovenian independence.
2. Sign and send a UAS postcard to the President.
3. Circulate UAS petitions for signatures to support Slovenia.
4. Contact your local congressman and leaders. Tell them Slovenia deserves U.S. recognition.

Contributors will be listed in

upcoming editions of this paper. If you need postcards and petitions or would like to add to or make a donation, please write to: United Americans for Slovenia, Slovenian National Home, Suite 8, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

Remember: *Slovenia is not yet free.* Violence still threatens the Slovenians. **Please act now.** We must keep up the pressure on our leaders — today. Tomorrow may be too late for Slovenia.

Sincerely,
Edmund J. Turk,
Chairman, United
Americans for Slovenia

Senator Glenn and Congressman Eckart ask President to recognize Slovenia's independence

August 21, 1991
The Honorable George Bush
The White House
Washington, D.C. 20500
Dear Mr. President:

I am writing today to express my deep concern about the ongoing crisis in Yugoslavia and my strong belief that the United States, as the world's only remaining "superpower," should take a more active role in the search for a solution.

The European Community has played, and should continue to play, a central role in seeking a peaceful, negotiated end to this conflict. However, I believe the U.S. could and should be more involved in the effort. I endorse the suggestion, made earlier this month by several of my Senate colleagues, that the U.S. appoint a high level special envoy to work with the EC Ministers. This problem is too important

for the United States to watch from the sidelines.

Additionally, while I was somewhat encouraged to see more recent U.S. official statements move away from an emphasis on Yugoslavian "unity and territorial integrity," I am disappointed that our government has been so timid about embracing the principle of self-determination as applied to the peoples of Yugoslavia, and in particular the people of Slovenia.

The Slovenes have enthusiastically accepted their responsibility to determine their own destiny and expressed, by an overwhelming majority and through a democratic process, their intention to become a sovereign and independent member of the world community. As the leader of the free world, I do not see how the United States can refuse to recognize Slovenia's legitimate right to be independent.

I fully recognize that such a declaration by the United States will not obviate the need for the Government of Slovenia to negotiate its withdrawal from the current Yugoslav federation; and these negotiations are bound to be difficult. Nor will U.S. recognition of Slovenia's independence, in and of itself, make it so. Slovenia appears to have escaped the threat of internal violence which currently endangers the

democratic aspirations of neighboring Croatia. Nevertheless, the Slovenian government and its people will have to face the task of creating the whole range of governmental and economic structures associated with a nation state. I am confident they are up to the challenge. However, I know it would be a tremendous moral victory and psychological boost if the U.S. would come out unequivocally in support of their independence.

I sincerely appreciate your consideration of these views and look forward to your response.

Best regards.

Sincerely,
Dennis E. Eckart
Member of Congress
John Glenn
United States Senator

In Memory

I'm sending \$10.0 to the Ameriška Domovina in memory of **Louis Mole** on the 6th anniversary, July 26th from his wife, Frances.

Enjoy the paper very much. keep up the good work.

Frances Mole

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-4391

Visit us — Obiščite nas
We serve daily excellent SLOVENIAN dishes
Vsaki dan serviramo okusno Domačo Hrano.

Slovenian Village Restaurant

Open Monday thru Thursday 8 a.m. to 7 p.m.
Friday 8 to 8 p.m. — Saturday 9 to 7 p.m.
6415 St. Clair Avenue - Cleveland 44103 — (216) 881-6620
Owner Anna Leben

Second Anniversary Remembrance

FRANK SLEJKO

Oct. 26, 1912 — Sept. 1, 1989

Softly, the leaves of memory fall
Gently, I gather and treasure them all,
Unseen, unheard you are always near
Still loved, still missed, so very dear!
You left me your laughter to ring in my heart
and comfort me thru the years,
You left me your smile, your sweet memory -
that the passing time just endears.
You left me Faith in the goodness of life,
and the courage to see it as such,
Though I am grieved that you left me,
I am grateful, you left me so much!
Love does not come to an end, ever.
Remembered Always, Forgotten Never.

Loving Wife,
Jane Slejko

Anton M. Lavrishia
ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

CARST-NAGY Memorials

15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.
Phone 361-3112 or 361-3113

Zachary A. Zak,
licensed
funeral
director

"JUST A LITTLE BIT BETTER"

Poklicite nas

GEORGE KNAUS REAL ESTATE, INC.

819 E. 185th STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
COMPUTER MULTIPLE LISTING SERVICE 481-9300

ZELE FUNERAL HOLMES, Inc.

Licensed Funeral Directors

452 East 152nd Street 6502 St. Clair Ave.
481-3118 361-0583
(Main Office)

TO ALL AMERICANS
Wishes for a Happy and Peaceful
Labor Day!

In time of need - We are here to help you.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100) Thursday, August 29, 1991

7

VESTI IZ SLOVENIJE

Hrvaška se pripravlja za generalno mobilizacijo — Evropska skupnost zopet skuša posredovati — 125.000 beguncev

Včeraj je bil na obisku v Franji hrvaški predsednik dr. Franjo Tuđman. Sprejel ga je francoski predsednik Francois Mitterand. Pretekli teden je bil Tuđman grozil, da bo Hrvaška deklarirala vojno zoper Jugoslavijo, če se najkasneje do 31. avgusta ne bodo vrnil v svoje kasarne enote jugoslovanske vojske, ki operirajo na ozemlju Hrvaške, in če do istega datuma niso ukroteno oborožene srbske skupine, ki so ob očitni pomoči JA zasedle domala vse kraje v Hrvaški, v katerih prevladujejo Srbi, v zadnjem tednu pa zasedajo še kraje, v katerih so Srbi sicer naseljeni, so pa manjšina. Do danes nič ne kaže, da bo Tuđmanova zahteva v najmanjšem oziru ugodena, prej obratno.

Pretekli torek je imel Tuđman sestanek na Brionih z jugoslovanskim obrambnim ministrom Veljkom Kadijevićem, načelnikom generalštaba gen. Blagojem Adžićem, ki velja v najvišjem vojaškem poveljstvu za najbolj srditi zagovornik prisilne ohranitve Jugoslavije in ponovnega napada na Slovenijo, in pa admiral Stane Brovet, Slovenec, ki je ostal zvest JA. Na sestanku so se sporazumeli o novem premirju, ki pa je brez veljave.

Hrvaška vlada govori o splošni mobilizaciji in priprave na vojno. V nekaterih hrvaških občinah že mobilizirajo moštvo. Podpredsednik vlade Mate Granić je dejal na tiskovni konferenci, da mora breme vojne nositi vsa Hrvaška, vsi državljane, vse ustanove. Granić je pripomnil, da pričakuje dolgo vojno in izrazil upanje, da bo vlada do konca tedna res začela s splošno mobilizacijo. »Ne moremo imeti nekaterih ljudi na počitnicah, ko se Vukovar bori za svoj obstoj,« je rekel. Vukovar je namreč mesto, ki ga ta teden napada JA z letali, tanki in topništvom. V ponedeljek zvečer so enote JA ob sodelovanju srbskih upornikov zasedle hrvaško vas Kijevo, ki se nahaja sicer znotraj od Srbov naseljenih krajev. Vas je bila obkoljena dalj časa in je končno padla. Beograjska televizija je predvajala poročilo, ki je kazalo, kako Srbi odstranjujejo hrvaške napise

od javnih poslopij.

Zaradi rastočih bojov v Hrvaški, je ameriški State Department pozval vse ameriške državljane, naj ne gredo v Hrvaško, Bosno in Hercegovino ter Kosovo, Američani, ki se v teh republikah oziroma pokrajini že nahajajo, naj pa takoj odidejo.

Grožnje nekaterih držav Evropske skupnosti, predvsem Nemčije in Italije, da bodo priznale neodvisnost Slovenije in Hrvaške in to v njenih sedanjih mejah, če Srbi ne bodo nehali s svojimi napadi na Hrvaško, so nalezli na gluha ušesa. To grožnjo so namreč Srbi že enkrat preveč slišali in so prepričani, da do tega priznanja ne bo prišlo. Računajo na opozicijo drugih evropskih držav, v prvi vrsti med večjimi državami Francije in Anglije, in pa seveda ZDA. Lahko pa je, da se bodo ušeli, kajti najnovejše srbske avanture utegnejo biti preveč tudi za omenjene države.

V poročilu, ki ga je *New York Times* objavilo včeraj, piše novinar Chuck Sudetic iz Osijeka med drugim, da je v bojih med Srbi in Hrvati že padlo več kot 400 žrtev, več kot 125.000 ljudi je pa zapustilo svoje domove. Zvezna jugoslovanska vlada je nemočna, jugoslovansko gospodarstvo je v prostem padcu. Sudetic pa primerja Hrvaško, ki je v dejanski vojni, s Slovenijo, ki je po uspešnem kljubovanju omejenemu poskusu zasedbe s strani JA »praktično dosegla svojo neodvisnost«.

Jugoslovanska vojska se res umika iz Slovenije in to hitreje kot pričakovano

Poročila v slovenskih sredstvih obveščanja soglašajo, da se jugoslovanska armada dokaj hitro umika iz Slovenije. Na tiskovni konferenci v Ljubljani je generalpodpolkovnik Andrija Rašeta povedal, da se je JA odločila za spremembo načrta umika in sicer tako, da so ga bistveno pospešili. Rašeta je rekel, da bo JA Slovenijo zapustila že do 15. septembra.

Katastrofalno turistično leto

Kako je Slovenija prizadeta gospodarsko letos kaže podatek iz turizma. V juliju je bilo 29.979 turističnih prenočitev, julija lani pa 679.600. Julija letos je bil najslabši mesec za tuje prenočitve od leta 1953.

HRVAŠKA: BARANJA IN SLAVONIJA

Karta kaže kraje v vzhodni Hrvaški, kjer potekajo zadnje tedne najsrdečiji boji med hrvaško nacionalno gardo na eni in srbskimi upornimi skupinami ter rednimi enotami jugoslovanske vojske na drugi strani. Najbolj ogroženo ob tem poročanju je hrvaško mesto Vukovar, ki je imelo le 30 odstotkov Srbov. Tudi druga mesta, večja in manjša, so bila omenjena v raznih poročilih tako v zahodnih medijih kot slovenskih. Zadnji čas srbski uporniki zasedajo kraje in vasi ter mesta, ki nimajo srbske prebivalstvene večine. Hrvaška stran se upira, očitno je pa, da sploh nima oborožitve za resnejše kljubovanje napadom upornikov in seveda sodobno oborožene JA, ki uporablja tudi letal in, kot je v Sloveniji, t. im. »cluster« bomb.

NOVI GROBOVI

Anthony L. Bayt

Dne 25. avgusta je umrl Anthony L. Bayt, vdovec po Anne, roj. Dudo, oče Roberta in Lorraine Klabunde, stari oče Kurta, brat Franka in Thomasa ter že pok. Agnes Lavrich in Johna. Pogreb bo iz Brickmanovega zavoda na 21900 Euclid Ave. danes, v četrtek, v cerkev sv. Vida dop. ob 9.30 in nato na Kalvarijo.

Josephine Sidak

Dne 25. avgusta je v Meridia Euclid bolnišnici po kratki bolezni umrla 89 let stara Josephine Sidak, rojena Blatnik v Clevelandu, vdova po Jacobu, mati Roberta, Ralpa in Joann Mash (Kalif.), 9-krat stara mati, 13-krat prastara mati, sestra Marie Sprenger, Helen Zele, Josephina, Gertrude Erne, Fredericka ter že pok. Ann Holm, Johna in Agnes Gulan. Pogreb je bil 28. avgusta iz Želetovega zavoda na E. 152 St. v cerkev sv. Kristine in od tam na Vernih duš pokopališče.

Amelia Apsega

Dne 22. avgusta je na svojem domu v Rancho Cucamonga, Kalif., kjer je živela zadnja 4 leta, prej pa na Garfield Hts., O., umrla 77 let stara Amelia Apsega, rojena Sintic v Clevelandu, mati Marilyn Hocking, Janet Sheikh in Josephina, sestra Anne Markusic, Therese Walshek, Stevena in Richarda, lastovala in vodila okrog 10 let Molly's Card Shop na St. Clair Ave. in E. 61 St., do upokojitve v zgodnjih 80ih letih. Pogrebni obredi bodo jutri, ob 10. dop., pri odprtem grobu na Kalvariji. Pogrebni naj se zbera na parkališču pri pisarni pokopališča na 10000 Miles Avenue.

John A. Flaisman

Umrl je 84 let stari John A. Flaisman, mož Genevieve, roj. Custer, oče Jacka in Dicka, 9-krat stari oče, 10-krat prastari

oče, brat Josephina, Albina in Louise (vsi že pok.), do svoje upokojitve zaposlen kot gasilec pri Cleveland Fire Dept. Pogreb je bil 26. avgusta iz Želetovega zavoda na E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete in od tam na Vernih duš pokopališče. Družina priporoča darove v pokojnikov spomin Slovenskemu domu za ostarele.

August Ryavec

Umrl je August Ryavec, mož Anne, roj. Calevich, oče Augusta III (pok.), Anne Marie Friedman in Ronald, 2-krat stari oče, brat Lillian Koesel in Dorothy Spencer. Pogreb je bil 24. avgusta s sv. mašo v cerkvi sv. Križa in pokopom na Vernih duš pokopališču. Darovi v pokojnikov spomin The Leukemia Foundation bodo s hvaležnostjo sprejeti.

KOLENDAR SEPTEMBER

8. — Alpski sekstet praznuje svojo 15-letnico, na Slovenski pristavi. Pričetek ob 2. pop. Vstopnine ni.

15. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

22. — Društvo SPB Cleveland priredi vselovensko tradicionalno romanje k Žalostni Materi božji v Frank, O.

29. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi kosilo v šolskem avditoriju.

OKTOBER

5. — Fantje na vasi prirede letni koncert v SND na St. Clair Ave. Po koncertu ples, igra Alpski sekstet.

6. — SND na Maple Hts. priredi »vinsko trgatev«, od 2. do 8. zv. Vstopnine ni.

12. — Glasbena Matica priredi jesenski koncert, z večerjo in plesom, v SND na St. Clair Ave. Igra Sumrada orkester.

POSPEŠENI UMİK JA — Foto zgoraj je bil objavljen v Delu 17. avgusta in je pogled na konvoj vojaških vozil, ki so se tisti dan umaknili iz Postojne. Poveljstvo JA se je odločilo za pospešen umik iz Slovenije. Končal naj bi se do 15. septembra.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 35 Thursday, August 29, 1991

Slovenija zasluži priznanje

V zadnjem tednu je več držav, tudi več pomembnih med njimi, končno le priznalo neodvisnost treh baltskih držav. Ob tem pisanju (sreda popoldne) kaže, da se bodo temu valu priznanj pridružile tudi ZDA. V Sovjetski zvezi niso proglasile svojo neodvisnost le tri baltske republike, marveč tudi Ukrajina, Belorusija, Moldavija itd. Da bi pa ZDA in druge zahodne države priznale te republike kot neodvisne sploh ne pride v poštev. To kljub temu, da bi bila Ukrajina s svojimi več kot 50 milijonov prebivalci ob mednarodnem priznanju ena največjih evropskih držav.

Zadnje dni izražajo tudi vsaj trenutno vladajoči demokratični voditelji Sovjetske zveze oziroma republike Rusije določene pomisleke napram naglemu, »nepremišljenemu« razpadanju ZSSR. Tako je npr. Boris Jelcin izjavil, da si ruska republika rezervira pravico določati nove meje med njo in republikami, ki naj bi ZSSR zapustile. Zaradi te izjave je nastal spor med Jelcinom in predsednikom Kazahstana, ki ni hotel slišati pripombe iz Rusije, da je pač sedanja meja med Rusijo in Kazahstanom slučajna črta in je torej ne bi smeli smatrati za kaj preveč veljavna. V Kazahstanu in tudi drugih republikah dobro vedo, da žive v njih precejšnja ruska narodnostna manjšina, da o drugih manjšinah se niti ne govori. Same baltske republike vse imajo velike ruske narodnostne manjšine, v Litovski npr. še tudi precejšnjo ukrajinsko. Nacionalizem in njegova hujša varianta, šovinizem, ni doma samo pri Srbih, pričakovati je njegov porast tudi pri Rusih in drugih narodih, večinskih ali manjšinskih, vladajočih ali vladanih, zatiranih ali zatirajočih. Poglejmo pri tem kot primer Srbe. Na ves glas trdijo, da so in bodo v neodvisni republiki Hrvaški zatirani, preganjani, narodno uničeni itd. Isti Srbi pa nočejo nič slišati o tem, kako oni sistematično zatirajo in uničujejo albansko prebivalstvo na Kosovu. Srbi zahtevajo zase kraje, kjer so se v zadnjih stoletjih naselili, nočejo pa prepustiti albanskim naseljencem kraje, ki so jih le-ti v zadnjem obdobju naselili in si jih prisvojili.

Verjeti je, da so tudi visoko izobraženi in izkušeni državniki in diplomati zahodnih držav zmedeni, ko nanje dežujejo prošnje iz danes tega, jutri pa že drugega naroda, ki vsi želijo priznanje neodvisnosti, posebnega statusa in kdo ve kaj še. Z izjemo baltskih držav je splošna reakcija teh državnikov ista in sicer odklonilno defenzivna. Če kakšno novo državo priznajo, kako naj potem rečejo ne kateri drugi? Če priznajo državo, ki si je sama izborila neodvisnost, morda celo s silo, ali ne bi to bil znak drugim, naj uporabljajo iste metode? In kam bi to vodilo? Naj se ne strinjamo s stališčem v tem oziru predsednika Busha, priznati je treba, da ima njegovo stališče svojo logiko. Važneje je, da tega stališča oz. logike Bush z njegovimi svetovalci vred ne bo opustil.

Vsi, ki si, po svojih močeh prizadevamo za dosego ameriškega vladnega priznanja neodvisne Slovenije, moramo razumeti in upoštevati Bushovo gledanje. Njega osebno velja omenjati in poudarjati, ker vse kaže, da bo v Beli hiši tja do januarja 1997. leta in tudi, gledano iz današnje perspektive, se mu ne bo treba bati prihodnjeletnih predsedniških volitev. Ker Busha ne bo prepričalo nobeno argumentiranje, da je na napačnem tiru v njegovem nasprotovanju nastajanju novih držav, je treba izbrati drugo pot. ZDA so že bile prisiljene postaviti določene pogoje, ki jih morajo izpolniti nove države kot ceno za

Anica Kraljeva, 1905-1991

Kot kronist zapisujem v kroniko slovenskega življenja in umiranja po svetu: Konec junija so v Buenos Airesu pokopali gospo Anico Kraljevo, rojeno Simčič. Umrli je v 86. letu starosti v domu svetega Vincencija v 'Slovenski vasi' v Lanusu.

Gospa Kraljeva — tako smo jo klicali — je sicer doživela propad sistema, ki jo je prisilil iti po svetu, pa se teh dogodkov ni več zavedla. Dolgoletna Alzheimerjeva bolezen ji je zameglila spomin, skrbne sestre v zavetišču so jo oskrbovale. Leta 1985 sem jo še obiskal v domu. Takrat je bila še dokaj pri moči, vendarle ni več spoznala znancev in je pogovor hitro zamrl.

Če se prav spomnim, smo se prvič srečali med vojno v Gorici na njenem domu. Poznali smo se že precej let. Kdo pa na Goriškem ni vedel za Kraljeve? Dr. Janko Kralj je v času fašizma ostal v Gorici, doživljal konfinacije in politična preganjanja — še poročila sta se v konfinaciji in jima je bil za pričo Feruccio Parri, prvi ministrski predsednik povojne Italije. Janko Kralj je po 8. septembru 1943 odšel v Rim, kjer je hotel počakati na konec vojne; družina je ostala v Gorici. Za božič 1944 je v takrat že osvobojenem Rimu nenadoma umrl, družina v Gorici je za njegovo smrt izvedela šele ob koncu vojne.

Pred partizansko zasedbo Gorice se je gospa Kraljeva z otroci umaknila v okolico Bergama ter se šele nekaj mesecev po koncu vojne vrnila spet v Gorico.

Gospa Kraljeva in njen dom sta postali središče aktivnosti: kje najti sledove vseh, ki so ob koncu vojne izginili? Kako dobiti pomoč za pregnane, izseljene, osirotele? Kako prepričati zaveznike, da niso vsi Slovenci Titovi. Monsignor Baznik, takrat vojaški kurat v ameriški vojski, ji je odprl marsikatera vrata in posredoval pomoč.

Težko je bilo v tistem času zaradi znancev in prijateljev: marsikdo se ji je odmaknil, da bi se ne zameril novi jugoslovanski oblasti. Marsikdo je bil sam v nejasnosti, kaj naj bi in kam naj bi se obrnil.

Ko je bila leta 1947 podpisana mirovna pogodba in je del Gorice ostal v Italiji, so se ne-

njih priznanje. Slovenija je vse te zahteve že izpolnila z eno izjemo: nima soglasja ostalih delov jugoslovanske države za njen miren odhod. Poudarjati moramo v naših stikih, pismenih in osebnih, s predstavniki tako Bushove administracije kakor s kongresniki in drugimi vplivnimi skovalci in izvrševalci ameriške zunanje politike, da je brezobzirno vztrajanje na sporazumen razpad Jugoslavije v danih razmerah za Slovenijo neizvedljivo. Ne glede na to, kakšne so razmere v Hrvaški, ali Armeniji, Ukrajini itd., Slovenija po vseh razumnih kriterijih izpolnjuje tudi najbolj stroge predpogoje za status neodvisne države. Kljubovati je treba mnenju ameriške in drugih vlad, da je treba čakati na čas, ko bodo vsi narodi, ki želijo imeti svoje neodvisne države, »zreli« za to. Nekateri gotovo ne bodo nikoli. So pa narodi, ki so po objektivnih kriterijih »zreli« že danes in med te spada Slovenija. Zato naj v naših prizadevanjih zagovarjamo princip priznavanja novih evropskih držav takoj, ko to zasluži. Če ta princip obvelja, bo Slovenija gotovo med prvimi dobitniki.

kateri oddahnili, pa ne za dolgo. Nova italijanska oblast ni kazala posebne vneme, da bi ščitila demokratične Slovence pred titovskimi Slovenci.

Negotovost, če bodo Slovenci pod Italijo lahko obdržali državljsanske pravice, nejasnost, zaradi bodočnosti Italije, kjer je komunizem grozil, da pride na oblast, pa osebne in družinske težave so končno prepričale gospo Kraljevo, da je odšla z družino v Argentino. Takrat so odšli iz Gorice dr. Alfonz Čuk v Združene države, Milko Renner v Kanado, cela vrsta 'beguncev' se je razpršila po kontinentih sveta.

Gospa Kraljeva je v Argentini hitro poprijela za kulturno in organizacijsko delo. Pisala in predavala, predvsem o vzgoji in o družini, njene prispevke smo prebirali v Zbornikih in Koledarjih, v Svobodni Sloveniji in v drugih listih. V Buenos Airesu so prisluhnili, ker je posredovala svoje izkušnje, ki so bile drugačne kot za večino političnih beguncev iz

Sen. Lausche o Slovenski kapeli in slovenskem narodu

To soboto in nedeljo bodo v Washingtonu, D.C. letošnji Baragovi dnevi, ki bodo združeni s praznovanjem ob 20-letnici posvetitve Slovenske kapele v Narodnem svetišču, kar je bilo 15. avgusta 1971. Na svečanosti posvetitve Slovenske kapele je bil navzoč ter imel nagovor sen. Frank J. Lausche. Njegove besede ob takratni priložnosti ponatisnemo, saj so umestne še danes.

— Urednik

»Kot Amerikanec slovenskih staršev se danes radostim z

matične Slovenije.

Ob njeni smrti seže spomin v leta in dogodke, ki bi jih raje pozabili. »Svobodna Slovenija« je na isti strani, kjer je sporočila njeno smrt, tudi objavila poročilo, da so na rojstni hiši mojega očeta narteja Velikonja na Predmeji junija letos odkrili spominsko ploščo. Moj oče in dr. Janko Kralj sta bila prijatelja; prijatelja v pravem pomenu besede. Zato smo bili pri Kraljevih v Gorici kot doma. Skupno smo v težkih letih vojne šteli dneve, ko bo konec fašizma in italijanske diktature, pa si nismo predstavljali, da jima bo sledila še hujša, komunistična. Namesto olajšanja ob koncu vojne, smo zašli v temo novih preganjanj in bežanj.

Tik pred odhodom v Argentino mi je gospa Kraljeva prinesla v Trst dve očetovi knjigi, ker je vedela, da bi jih rad imel. Drobnost pozornost, silno pomembna za naše človeške odnose.

Anica Kraljeva je bila žrtev vojne in povojne grobsti. Kaj je bilo vsega tega treba! Pravi jo, da bi danes morali vse pozabiti in gledati samo v bodočnost. Jaz pa le zapisujem — da se ne pozabi.

Malo ljudi sem poznal, ki bi jim dajal tako vrednost, kot jo pokojni Anici Kraljevi. V svoji sobici v zavetišču je imela nekaj spominkov iz Gorice, nekaj slik slikarke Mare Kraljeve — meni pa bo ostala v spominu na hodniku zavetišča, pokončna, zazrta nekam v daljavo, odmaknjena od realnega sveta. Daljna Argentina ji je postala zadnji dom, znanci po svetu je ne bi smeli pozabiti.

Jože Velikonja
Seattle, Washington

drugimi Amerikanci slovenskega rodu ob posvetitvi slovenske kapele Brezjanske Matere božje v Narodnem svetišču Brezmadežnega Spočetja v naši prestolnici.

Vedno me je bolelo dejstvo, da so Slovenci tako malo poznani v Združenih državah in po svetu, ko je vendar njihov osebni in narodni značaj tako bogat.

Slovencev je po vsem svetu približno dva milijona. Njihova tisočdvestoletna krščanska zgodovina izžareva kulturno in duhovno bogastvo; krasi jo vztrajna volja do samoohranitve navzlic na videz nepremagljivim težavam. Slovenci niso bojaželjni narod; za njihovo zgodovino je značilno, da v njej ni vojnih poveljnikov, je pa v njej pisatelj, umetnik in človekoljubov na pretek. Slovenci so pokorni zakonom, pošteni, požrtvovalni v medsebojni pomoči, samostojni, hvaležni za še tako pičlo svetno imetje in predvsem, za svojo malo rodno Slovenijo.

Slovenci so narod, ki mu je kljub vsem sovražnostim uspešno ohraniti sebe in svojo kulturo s svojo značajnostjo in delavnostjo. Slovenija je zemlja

Dr. Rudolph M. Susel

(dalje na str. 9)

V POMOČ SLOVENIJI

NEW YORK, NY - Liga Slovenskih Amerikancev (LSA) v New Yorku zbira v sodelovanju s Slovenskim Ameriškim Svetom v Clevelandu prispevke v humanitarno pomoč žrtvam vpada jugoslovanske armade junija meseca v Slovenijo. Ligina zbirka obsega v glavnem slovenske rojake in druge prijatelje Slovenije v New Yorku in okolici, Novi Angliji in Floridi (upokojenci) ter drugih krajih ZDA.

Liga nakazuje zbrane vsote Slovenski Karitas v Ljubljani, ki skrbi za vse ozemlje Slovenije.

Rojaki in prijatelji Slovenije, ki bi v ta namen radi prispevali, naj napišejo čke na: League of Slovenian Americans, Inc., in jih pošljejo na naslov: LSA, 62 St. Mark's Place, St. Cyril's Church, New York, NY 10003.

Zbirka LSA je do 18. avgusta, ko je bilo poročilo pripravljeno, dosegla vsoto \$19,856. Darovali so:

\$5,000: H. Rolih
\$2,000: L.E. Klavž; Ivan Cerjak
\$1,000: S. Kregar; Peter Remec

\$500: C. Petek; A. Kregar; M. Jurčič

\$200: H. Rolih; A.A. Zajc; R. Vrabec; C.A. Saksida; B. Champa; V. Hawkins; A. Jurčič

\$150: L. Bugar; J. Pavlin; D. Oppenheimer; L.M. Tomažič

\$125: D. Viskovich
\$120: M. Sebenik

\$100: Z. Kalan; M. Wilson; M. Crawford; M. Vassilev; V. Bugar; P. Lerkowski; R. Lenček; J. Puc; D. Stoyan; L. Miklavžina; F. Correl; E.Z. Pavlič; M. Dovnik; K. Maurin; J. Zaletel; M. Glušič; R.W. Bell; F. Viskovich; W. Plut; F. La-

dra; J. Schmitsch; D. Tamburio; J. Zele; C. Barguima; J. Ribič; M. Makar; D. Osredkar; K. Klesin; J.G. Hauser; J. Supančič; F. Oražem; S. Gecsed; L. Stoyan; J. Hribar; J.G. Waldvogel; A. Jenko; B.

Zimic

\$75: C. Grilc

\$50: P. Hike; M. Capuder; R. Bernik; M. Palčič; P. Susteric; R. Kocevar; E. Metzel; D. Romer; Z. Abelaf; N.N.

\$40: M. Cec; J. Rossi

\$35: M. Misvel

\$25: M. Willis; J.A. Urbanic; R. Forester; J. Buran; F. Peterka; V. Vertachnik

\$20: John Hribar; A. Stalzer

\$10: J. Pilagonia; A. Povich; D. Grill

\$5: F. Mihelic

LIGA se vsem darovalcem zahvaljuje v imenu Slovenske Karitas za vso in vsako pomoč ter poziva vse, ki še čakajo, naj pohitijo. Velika in nezaslužena stiska nas kliče na pomoč.

Leo Klavž

Sen. F.J. Lausche

(nadaljevanje s str. 8)

visokih planin z zelenečimi, pridno obdelanimi dolinami in pašniki. Hiše v Sloveniji so trdne, prostorne, čiste in prikupne ter odsevajo kleni značaj ljudi. Slovenska prestolnica Ljubljana je polna spomenikov, pa niti eden od njih ni v spomin vojščaku; le pesnikom in mislecem je bila naklonjena ta čast. Slovenska naselja naredijo topel vtis in to zaradi globoke kulture prebivalcev. Ko kdo vstopi v trgovino, gostišče in zaseben dom, takoj zasledi knjige in se znajde sredi lagodnih pomenkov o njihovi vsebini.

Slovenci imajo starodavno in edinstveno izročilo demokratske samoupravne vlade. V srednjem veku so karantanski Slovenci sami izbirali svoje vladarje v obredu, v katerem je ljudstvu bila priznana najvišja oblast. Le s privoljenjem ljudstva je najvišja oblast bila podeljena možu, ki so si ga izbrali za vladarja. Zgodovinarji domnevajo, da je opis ustoličenja karantanskih vojvod deloma navdihnil načela, na podlagi katerih je Tomaž Jefferson izdelal ameriško izjavo neodvisnosti. Tako Slovenci kljub svoji neznatnosti lahko trdijo, da so igrali osnovno vlogo v ameriškem življenju in kulturi.

Slovenska kapela je spomenik priznanja Slovincem in je častno dopolnilo drugim narodnostnim spomenikom v naši prestolnici. Pričala bo o zvestobi Slovencev načelom naše vladne ureditve in o njihovih doprinosih gospodarskemu, kulturnemu, političnemu in poklicnemu življenju Združenih držav.

Ta kapela Brezjanske Matere božje bo spominjala ljudi vsepovsod — in to po pravici — na pomembnost slovenskega naroda, na njegove kulturne doprinose vsemu svetu in na dvanajst stoletij dosledne krščanske zgodovine.

Kot Amerikanec slovenskega rodu danes čestitam svojim ameriškim rojakom in drugim, katerih delo je omogočilo zgradnjo te kapele. »

Pri praznovanju tridesetletnice Slovenske pristave preteklo nedeljo na SP, je zapel pevski zbor Korotan, katerega del vidite na naši sliki. Sprejaj je pevovodja Rudi Knez. Zada na desni je

pa Alpski sekstet, ki bo na Pristavi 8. septembra praznoval 15-letnico, prebitek praznovanja bo pa darovan v podporo Sloveniji.

(Posnetek: James V. Debevec)

Nova zdravnica

Pred nedavnim je dokončala devetletno šolanje, ki je vključilo tudi tri leta raziskav v laboratoriju za rakasta obolenja gđ. Mary Ann Košir, iz Warrena, Michigan, kjer živi tudi njena nanjo ponosna starša. Nova slovenska zdrav-

Dr. Mary Ann Košir

nica in kirurginja se je šolala na Case Western Reserve medicinski šoli in bolnišnici v Clevelandu.

Po končanem šolanju se je dr. Košir vrnila v Michigan in vrši službo kot pomožna profesorica v veteranski bolnišnici v Allen Park, Mich., ki je v sklopu z Medicinskim centrom v Detroitu.

V kratkem sporočilu, starša omenjata, da dr. Košir ni pozabila slovenskega jezika in da se lahko pogovarjajo v slovenščini, dr. Koširjeva slovenski jezik pa za silo tudi piše in bere.

Dr. Koširjevi po napornem študiju v njeni medicinski karieri želimo mnogo uspeha in sreče ter se v tem pridružimo njenim staršem, ostali družini in sorodnikom ter prijateljem in znancem!

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

M. Milanez

Lemont, avgust 1991

Za Slovenski Kulturni Center ŠE VEDNO NABIRAMO

Zasadili smo prve lopate... potem pa vse tiho je bilo... Ali res?

Hud, prehud veter je pihnil medtem, prav iz rojstnih vasi, z grozečim vonjem po krvi in z neizprosnim svarilom: Za domovino bo spet šlo, kjer smo rojeni, rasti in se vzpenjali, ob upanju v pestrejšo prihodnost. Domovje naših očetov je (spet) v nevarnosti in obšla nas je strupena slutnja, da bi lahko bili poteptani, ali pa izkravali. Zatišje smo imeli pred tem, ki je tolažilno namigovalo, da lahko globlje vdahnemo.

V mesecih pred tem neurjem smo razvili idejo o Slovenskem Domu, kot zbirališču in kulturno-vzgojnem žarišču, ter zbrali prve vinarje. Nismo prav premerili razdalje med osnutkom in uresničenjem svojih potez in se je vrnil daljši časovni presledek. Hiteli smo pač po bližnjicah in pri tem zabredli v goščavo. Izsekati se bo moralo uporno leščevje; ne z eno sekiro, ampak z mnogimi rezili, ki bodo spet zarezala v mošnjičke.

Številne roke bodo potrebne in še vedno se oziramo po tistih oddaljenih žepih, ki se bodo zmanjšali le za neopaznih 5 dolarjev. Vsako slovensko ognjišče nam zlahka usliši to prošnjo, saj je takšna žrtev le simbolična; a skupno prinese lep zaklad. Vsi, prav vsi, po deželah in kontinentih, naj bi prisluhnili tej simboliki, da bo vsakdo imel svoj delež, za vse čase, pri tej nezamenljivi ustanovi.

V tem ni bilo pomote, ker smo računali na vse pripadnike, razkropljene po širnem svetu. Vse smo všteli; tako najstarejše, ki so vsa leta pogrešali skupnega slovenskega praga, kakor tudi malčke, ki jih bo Dom vabil in svaril, naj ne zaidejo s svojimi srci na tuje. Vsi takšni naj priložijo in bo denarja dovolj. Vzpelo se bo poslopje ob našem in njihovem navdušenju...

Pristavimo še, da čikaško-lemontski rojaki nenehno pospešujejo svoj pretežni delež, z organiziranjem donosnih nastopov, piknikov ipd., ki priključijo dragocen dohodek. Pravkar preštavamo belice z jolietkega shoda od 11. avgusta.

Ganljivi prispevki

Na odborskih sestankih, ki urejajo neposredne naše poti, se berejo pisma takih darovalcev, ki so prisluhnili našim skromnim prošnjam. Od daleč se oglašajo in jih vendar slišimo. Vnema jih žene. Revni so njih domovi, toda bogato jim je srce ob zbuženem čutu, da je njihov odtegljaj posebej ljub. Vse potihne v dvorani, ko bremo njihove okorne vrstice, polne človeških sokov. Kolika plemenitost se zrcali v teh korenitih pripadnikih slovitega rodu, ko jim domoljubje vele-va, naj ne ostanejo zunaj! Ne zmorejo večjih vsot, a vendar sejejo uspešno, ker so izbrali rodovitno oranico.

»Kdo se ne bi potegnil za takšne namene in primaknil, kolikor more«, pravi ena dobrotnica, in druga pristavi: »Ko bi le jaz še to doživela, da se nekje blesti naš Dom.« »Še bomo poslali, ko se nam ponudi priložnost«, doda sivolasi starček iz Pennsylvanije. »Kakšno veselje je darovati v ta sklad! Koliko je utrpel naš mlajši rod, ko se nismo imeli s čim pokazati in jih poslati v slovenski uk.«

Da, imeli smo le posojene dvorane, s klavnim poželenjem po takšni lastnini, brez razvitih misli o lastnem skupnem hramu. Ali je zato toliko naše zbrisane mladine po svetu, ker se ne ve, kje domuje-mo? Koliko lepega bi jim ostalo v spominu, ko bi se bili shajali bolj strnjeno. Iz teh pisem sklepamo, da se ne da odpustiti našim preteklim zamudam, če sedaj tega ne popravimo. Shranili bomo te skrbne opomine.

(dalje na str. 10)

V BLAG SPOMIN

NAŠE LJUBLJENE ŽENE,
MAME IN STARE MAME

JENNIE VIDMAR

Umrla je 29. avgusta 1989

Dve leti Te že zemlja krije,
v temnem grobu mirno spiš.
Srce Tvoje več ni bje,
bolečin več ne trpiš.

Žalujoči ostali:

Mike Vidmar, mož
Jennie Legan

in Florence Krance, hčerki
John Legan in Don Krance,
zeta

Vnuč in vnučkinji

Cleveland, O., 29. avgusta 1991.

Cerkev Marije Kraljice miru na Kureščku potrebuje obnovo

Cerkev na Kureščku, izžanska podružnica, je edina v Sloveniji, ki je bila posvečena Mariji, Kraljici miru. Začetki svetišča segajo v nemirne čase turških vdorov. V Valvasorjevem času (1689) je bila že ovita v legende, kar dokazuje starost tega romarskega kraja. Do leta 1936 je bival na Kureščku stalni duhovnik in skrbel za romarje. Med vojno je bila cerkev 1944 lažje poškodovana. Ker ni bilo možno popraviti strehe, je začela razpadati. Leta 1970 je požar uničil še zvonik. Kip Marije, Kraljice miru (gl. sliko zgoraj), je dobil začasno mesto v župnijski cerkvi v Želimljem.

Po obisku v domovini in po pogovoru z g. Antonom Koširjem, župnikom na Igu pri Ljubljani, je ga. Marija Rigler iz Chicaga, Ill. pričela nabirko za pomoč pri obnovi te cerkve na Kureščku. Župnik g. Košir je v ta namen naslovil 16. juni-

ja pismo na rojake in rojakinje v ZDA, ki ga posredujemo v celoti:

Spoštovani slovenski rojaki!

Podpisani Anton Košir, župnik na Igu pri Ljubljani, se obračam na Vas s prošnjo, da se s svojim darom vključite v delo za obnovo svetišča Marije Kraljice miru na Kureščku.

Kurešček je 833 m visok hrib v bližini Ljubljane. Na njem so v času turških vpadov naši predniki postavili cerkev in jo, edino v Sloveniji, posvetili Mariji, Kraljici miru. Stoletja je bila ta cerkev cilj številnih romarjev.

Po zadnji vojni je cerkev postala plen vandalizma in leta 1970 so neznanci zažgali še zvonik. Prizadevanje, da bi jo popravili je bilo preprečeno. Zdelo se je, da bo Kurešček za vedno utonil v pozabo. Zgodilo pa se je drugače. Lansko leto je nenadoma oživel zanimanje za ta sveti kraj. Mnogi Marijini častilci so začeli romati k razvalinam svetišča in se priporočati Kraljici miru v molitvi za spravo med Slovenci in mir na svetu.

Zdi se mi, da so zelo jasna znamenja, da Marija sama želi obnovo svetišča, da bo ta kraj zopet postal kraj molitve, predvsem za mir in spravo. Romarji so samoiniciativno začeli zbirati darove za obnovo in letos smo začeli z deli. Trenutno je končana obnova zvonika, v delu pa je sanacija cerkvene ladje.

Kljub velikodušnosti romarjev, sami ne bomo zmogli stroškov, zato se obračam tudi na Vas, slovenske rojake, s prošnjo, da se nam pridružite pri tem delu. Za vsak, tudi najmanjši dar, se Vam v Marijinem imenu prisrčno zahvaljujem. Prepričan sem, da Vam bo Marija povrnila velikodušnost.

Hvaležen sem gospe Mary Rigler, ki je pripravljena zbirati darove. Naj tudi njej Marija poplača.

Pri vsakem molitvenem srečanju na Kureščku molimo tudi za vse dobrotnike.

Hvaležen za Vaše razumevanje, želim Vam in Vašim dragim božjega blagoslova in obilje Marijinega varstva.

Anton Košir, l.r.

Ga. Rigler nam sporoča, da bodo pri tej nabirki sodelovale še tri druge osebe. Njih imena

in naslove sledijo:

Ga. Marija Rigler

2227 S. Wood St.,
Chicago, IL 60608

Mr. & Mrs. Markošek

1015 Marengo Ave.,
Forest Park, IL 60130

Mira Kosem (Adamič)

38360 Chimney Ridge
Willoughby Hills, OH 44094
Tel. 942-2919

John Petric

451 E. 156 St.,
Cleveland, OH 44110
Tel. 481-3762

P.s. — Ga. Mira Kosem je bila sošolka g. župnika Koširja v Sodražici.

Slovenski Kulturni Center v Lemontu

(nadaljevanje s str. 9)

Dvojno breme

Slovenija, žal, trpi in krvaveče utripa, iskaje pomoči od domačih in od odmaknjenih sinov, ter od naklonjene sosesčine. Naš projekt SKD-ja se morda zdi kot razkošje v tej vpijoči nuji. Ali zmoremo oboje? Dveh konjev ne moreš sedlati istočasno. Dejstva pa pravijo, da se obe ti bremeni bistveno razlikujeta v proporcijah. Graditev Doma je naravnost »malenkostna«, a domovinska vrzel je pravno brezno; izčrpamo se lahko (mi Čikažani) do tal, pomagali pa ne bomo dosti. Domovina peša v celoti in bo moj znesek neskončno majhen za njene potrebe. Toda, ko dajem za opeke, se pozna vsak cekin.

Če pa v kratkem zberemo po svetu imenovanih 5 dolarjev po osebi, bo prvemu namenu zadoščeno in se skupno usmerimo na drugi, z (vsaj) 50 dolarji in bo spet naš delež prav viden, ker se vštujemo vsi, kolikor nas je pod soncem. Ne kaže torej iztiriti z domačega projekta, marveč ga pospešiti, da nam bodo čimprej vse preostale sile razpoložljive za širšo, bolj pekočo obvezo.

Nehote nam namreč prihaja na misel, da se ne bo nikdar našla nobena dotacija za SKC, ki je bil toliko leta zanemaren, a sedaj smo se mu toliko približali, kot še nikdar poprej in je njega izpeljava skoraj na dlani. Vselej se bomo morali opreti le na lastne moči in žrtvovati od razpoložljivih virov, oziroma iz lastnih nagibov. Domovini pa bodo nujni naši prispevki še dolga leta, se pravi vsaj eno desetletje. Omejili bomo svoj življenjski standard, če bo treba in nosili bomo tak svoj križ z uvidnim zadoščenjem, ko bo plapolala trobojnica svobode in suverenosti.

Vdajmo se torej svoji prvi nalogi, že danes, vsi po svetu, a jutri naj potrkajo prizadeti bratje v ogroženi domovini, za pomoč in sodelovanje na vseh trnovitih poteh.

Oglasimo se zato s svojimi nemudnimi prispevki na naslov:

Slovenian Cultural Center
P.O. Box 634
Lemont, IL 60439

Zahvala za finančno pomoč pri obnovi Cerkve Sv. Urha

Dragi rojaki!

Najlepše se vam zahvaljujemo za pomoč, ki ste jo prispevali za obnovo cerkve Sv. Urha v horjulski fari. Zelo smo veseli, da ste se odzvali na našo prošnjo, saj je vaša finančna pomoč v višini \$962.00 zelo pripomogla k pokritju stroškov obnove cerkve.

Otvoritveno slovesnost smo imeli v nedeljo, 23. junija 1991, na dan, ko praznujemo tudi žegnanje v Zaklancu in Podolnici. Bilo je zelo lepo vreme in veliko ljudi, kot še nikoli pri cerkvi Sv. Urha. Udeležil se jo je tudi g. nadškof Alojzij Turk. Vsem, ki smo se udeležili te slovesnosti, nam bo ostala v lepem spominu. Tudi vam bomo z veseljem razkazali obnovljeno cerkev Sv. Urha, ko boste obiskali svojo rojstno domovino Slovenijo.

Še enkrat lepa hvala za vašo pomoč, posebej pa še g. Mimi Hočevar in g. Nežki Tominc, ki sta organizirali zbiralno akcijo. Na svidenje v samostojni SLOVENIJI!

Zaklanec, 15.08.91

Farani podružnične cerkve
Sv. Urha

Demonstracija v Washingtonu

Dne 26. julija so Hrvatje organizirali veliko demonstracijo v Washingtonu, D.C. Prišlo je okrog 12 tisoč ameriških Hrvatov, navzoči so bili tudi nekateri Slovenci. Posnetka spodaj kažeta slovensko navzočnost in sicer g. Bogomira Kranjca in žene Marie, naša naročnika, ki živita v Howe, Indiana.

BOGOMIR in MARIE KRANJEC na demonstraciji v mestu Washington 26. junija. Zada od njiju je slovenska zastava, ki jo drži John Turk iz Clevelanda, Ohio. G. Turka vidimo na sliki spodaj. Za oba posnetka in informacijo o njih udeležbi, se zahvalimo g. Kranjcu. Druge vidne zastave so vse hrvaške.

V BLAG SPOMIN

OB 9. OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA
SOPROGA, OČETA,
BRATA IN STRICA

CIRIL FERKUL

ki je za vedno zatisnil svoje
mille oči 3. septembra 1982.

*Sladka nam je misel na Te,
na ljubeči Tvoj nasmehek,
na besede ljubeznive,
ki imel si jih do vseh.*

Žalujoči ostali:

Milena Ferkul roj. Forte —
soproga;

Rose Marie, Elizabeth
in Theresa — hčerke;

John, Stanley, David
in Boris — sinovi;

John in Stanley — brata;
Justa Gorichan — sestra;

ter ostalo sorodstvo tu
in v Sloveniji.

INTERVJU

Osem Slovencev za danes

Dr. Jože Velikonja, Seattle, Washington

Doslej smo že ponatisnili nekatere od rubrik, ki jih redno za tržaško revijo Mladika pripravlja pisateljica Zora Tavčar, intervjuje namreč z znanimi Slovenci. V številki Mladike 5/6-91 je bil intervjuvan dr. Jože Velikonja, med drugim večkratni dopisovalec v Ameriško Domovino ter aktiven član Družbe za slovenske študije. Intervju posredujemo v celoti.

in Nartejem Velikonjo. Moji starši so bili Ivanka in Narte, Ivan Stanovnik in Anka sta starša Janeza Stanovnika, mojega bratranca in »očeta naroda«. Po petinštiridesetih letih sva si segla v roke ob sprejemu v vladni palači maja 1989. To je bil moj korak k spravi.

Oče je bil sošolec in prijatelj goriških študentov Budala, Resa, Biteznika, Besednjaka; Pregelj je bil suplent na gimnaziji; Capuder je učil zgodovino; Doktorič je bil prefekt v Alojzevišču; Osvald je gradil svoje vzgojne teorije. Po končani gimnaziji je šel oče na Dunaj, s presledki je bil prefekt v Alojzevišču in v Marijanišču, kjer je prišel v ožji krog Cankarjevih dominsvetovcev.

• Danes ste mednarodno uveljavljen geograf. Bi nam lahko orisal svojo študijsko pot? Na kateri gimnaziji ste študirali in v katerih letih? Kakšen spomin imate na profesorje in sošolce in na vzdušje tedanje gimnazije?

Rojen sem v Ljubljani nasproti še danes stoječe mestne hiše na nekdanji Jegličevi cesti. Osnovno šolo sem končal v Marijanišču, nato klasično gimnazijo. Letos maja mineva 50 let. Naša briljantna generacija je kljub številnim izgubam med vojno in po njej še danes pomembna: akademiki Stanko Grafenauer, Dušan Čop, Uroš Krek, znanstveniki in javni delavci, med njimi Marko Vrhunec in Pavle Rant, so bili moji sošolci. V vzporednicah so bili Balantič in Jože Šmit, Rapa Šuklje in Marjan Merala, France Kosmač in še desetine drugih.

Bil sem le povprečen študent, kot sem ugotovil iz nedavno odkritih spričeval. Največ vpliva sta imea name profesorja Mirko Rupel in Ernest Tomec. Rupel v šoli, Tomec izven nje. Naši profesorji so

bili sicer strokovnjaki, ne pa pedagogi. Mene je šola dolgočasila. Zanimale so me literatura in socialne vede, ob koncu gimnazije tudi moderna zgodovina, v katero me je uvedel sošolec Oskar Borin, in mednarodni dogodki. Rupel nam je odkrival svet literature, domače, jugoslovanske in svetovne. Brali smo in brali. Še danes mi pride prav. Geografijo mi je odkril Vinko Šarabon, oče prijatelja Mitje Šarabona.

Predvsem sem živel s sošolci in vrstniki: v kongregaciji patra Venčeslava Vrtovca pri jezuitih in v višji gimnaziji pri Tomčevih mladcih. Vzdušje v šoli in zunaj nje je bilo mnogo bolj sproščeno, kot ga opisuje Javoršek. Kresanje duhov, napor v to, kdo bo vodil študentske organizacije, od skavtov do sokolskih krožkov, predvsem pa kulturni klub »Žar«, kjer je pod vestno in dokaj nevtralnoro profesorja Gnjezde bila odprta sodobna tribuna študentom pesnikom in esejistom, filozofom in gospodarstvenikom.

Spomnim se kresanja med Brejcem in Jožetom Šmitom (ne Balantičem, kot piše Javoršek); Janez Stanovnik je razpravljaval o relativnosti teoriji, Janko Smole o gospodarskih sistemih. Duhovi so se ločevali, posamezniki smo se spoznavali. Bogastvo tistih let so mi nudili sošolci.

• Ali je bilo to v letih revolucije, ki je tako kruto posegla v usodo Vaše družine, saj Vam je vzela očeta? Kako ste doživljali čas okupacije v družini in v šolskem razredu? Mislite, da je bila tista strašna ločitev du-

hov neizogibna? Kot študent ste se udeleževali v katoliškem krožku oziroma gibanju prof. Tomca. Kako vrednotite danes vlogo profesorja Tomca in dr. Ehrlicha, dveh glavnih voditeljev takratnega mladega katolištva?

Vojna in revolucija. To sem doživljal doma in zdoma. V presledkih in preskokih. April 1941 sem prebil v zagrebških zaporih — 10. aprila so me na Illici prijeli, »prokletega Kranjca« — in sem prišel v Ljubljano po prvem maju; poleti sem prekolesaril Primorsko in Istro, zimo sem preživel v Rimu, po veliki noči 1942 sem bil ponovno v zaporih, tokrat v šempetrski, kjer sva delila pograd z Jušem Kozarom. Jeseni 1943 sem šel spet na Primorsko in od tam sem ob koncu vojne uspel priti v Italijo.

Doma ni bilo nikdar nobenega dvoma o tem, kam meri revolucija; nobenega dvoma o tem, da bo revolucija kruta. Kako bo brezobzirna, smo razumeli šele, ko so začeli padati znanci: Mravljetovi iz Brezovice, Jaroslav Kikelj, nato profesor Ehrlich in drugi. Obtoženi »zločinov«, ki jih niso zagrešili. Pač, nisto pristali na od komunistov vodeno Osvobodilno fronto.

Bil sem pri mladcih profesorja Tomca. Tam so bila moja prijateljstva. Ideološko nas komunistična revolucija ni presenetila, saj smo vedeli za metode dela in za končne cilje. Nismo pa pričakovali, da bo zadela tudi nas osebno. Očeta so streljalo strašno prizadeli. »Kako je to mogoče?« »Ubijanje je zločin, pa najsi bo še tak razlog«. Po prvih streljih se je marsikdo potuhnil. Tega oče ni prenesel. Zato se je izpostavil. Zato je pisal in predaval.

Delitev duhov je bila že ob začetkih vojne v polnem razmahu. Strelj so prinesli zaostretev. »Kdor ni z nami, je proti nam«. Mi nismo imeli izbire. Lahko smo samo še reševali lastna življenja. Vsa visoko zvoneča gesla o idealizmu, o poslanstvu, so le malo pomenila, ko si moral biti vsak trenutek pripravljen, da te bo zagrabila italijanska patrolja na cesti, ali pa te bo zadel strel neznanca — ali morda znanca, ki je pač vedel, kako misliš.

Oba, Tomec in Ehrlich sta bila zelo pomembna ideološka voditelja. Jasna v gledanju in praktičnih posegih. Demokratske strpnosti nista poznala. Kako naj bi jo, saj je bila med Slovenci neznana in nikdar

uveljavljena. Oba sta gradila iz ideoloških osnov, podobno kot sta Kidrič in Tomšič, — Kardelj je le bolj pisal. Vsi ti »vodniki« so si v marsičem podobni, le prisegali so na druge in drugačne ideološke očete.

(se bo nadaljevalo)

MALI OGLASI

FENCES — OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

Jokic Fence Company
944-6777

(x)

For Sale By Owner
2300 Buena Vista

Wickliffe, Ohio — 944-2502
All brick ranch. Main. free. 1 car detached garage. 16x16 deck. Full base. Fin. rec. rm, 3 BR, with ceiling fans. 2 full baths, LR, DR, newly remod. Kit. Amenities include new carpeting, glass block windows, C/A, newer roof, newer furn., hot water tank, April air. \$114,900.

(35-38)

Help Wanted

Meat cutter. Full time. Possible ownership. Decide. Call 531-7291.

(35-37)

For Sale

Brand new home in Kirtland, Ohio. \$250,000. Call 473-4744.

(35-36)

House for Rent or Sale

Collinwood neighborhood. For particulars, call 486-7026.

(35-36)

OFFICE SPACE

Small office building, 1st floor, nicely decorated, approximately 600 sq. ft., excellent Lakeshore location, ample sign space available. \$600.00/month, includes heat and water. Call 585-4803 for an appointment.

(35-36)

Help Wanted

Bartender, for part-time work. Will train if necessary. Age not important. Call 391-1340.

Real Estate

Buying or Selling. Call and ask for Anton at Cameo Realty at 261-3900 — Matic res. 338-3205

(x)

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7027877. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona,
Vinko Levstik

Nov diakon

TORONTO, Ont. - Sobota, 10. avgust, je bil res lep dan, ki bo mnogim ostal v spominu. Celo vreme je sodelovalo in tako pripomoglo k zelo redkemu praznovanju.

Kaj je bilo tako izrednega? Torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič je pri Mariji Pomagaj posvetil v diakona našega torontskega rojaka g. Janeza Nosana. Poleg staršev so bili navzoči tudi drugi njegovi sorodniki. Torontčani so napolnili cerkev, kar je bilo res nekaj posebnega za soboto dopoldne.

Med sv. mašo so zelo navdušeno peli pevci obeh torontskih župnij. Res, lepo je odmevalo po cerkvi in zbrano petje je povzdignilo navdušenje in pripomoglo k izrazu veselja ljudi v cerkvi.

Okrog oltarja so bili zbrani duhovniki iz obeh slovenskih župnij. Bilo jih je kar precej: č.c. gg. Tine Batič, Ivan Jan, Jože Časl, Ivan Plazar, Janez Kopač, Tomaž Maurič in Franc Sodja. Navzočnost vseh teh duhovnikov je tuid pripomogla k poudarku svečanosti.

Upamo, da bo prihodnje leto nova maša g. Janeza Nosana v isti cerkvi, torej pri Mariji Pomagaj. Bog ga živi in podpiraj pri njegovem poklicu v službi Cerkve v teh težkih časih.

Marija Markeš

Joseph L.
FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Grdina—Cosic—Faulhaber
pogrebni zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
28890 Chardon Road 944-8400

— V družinski lasti že 88 let —

Misijonska srečanja in pomenki

910. Piknik MZA Milwaukee v Wisconsinu

je 28. julija lepo uspel. Bil je to že enaindvajseti od prvih početkov.

Predsednica Mary Coffeltova 5. avgusta o njem takole poroča v pismu piscu teh članov in glavni tajnici Sonji Ferjanovi:

»Kako naj začnem, da bi se mogla vsem in vsakemu zahvaliti za vse, da je naš 21. piknik tako lepo uspel kot še nikoli poprej.

Zato gre zahvala g. in ge.

Kralj, da sta po radijskih valovih privabila toliko ljudi. Podpreds. Jože Ornik je pred sv. mašo pozdravil vse navzoče, saj so prišli iz Waukegana, Racinea, Joliet in Chicaga ter seveda mnogi iz našega mesta samega.

G. dr. Jože Gole je daroval sv. mašo in nam podal za zgled življenje in delo misijonskega zdravnika dr. Janeza Janeža. Blagajnik Frank Menčak je bral berila in prošnje. Petje je

vodila ga. Kolmanova.

Posebna hvala gre za pečenje kokoši in klobas gg. Bambiču, Karlu Smoliču in Rudiju Dovniku, Tončki, Jožetu, našemu kaplanu g. Petru Jakopcu in dr. Jimmyju Caya za vso pomoč, kjer je bilo potrebno.

Zahvala vsem, ki ste pomagale v kuhinji: gospem Justi Vesel, Minki Mejač, Loni Limoni, Rozi in Kristi Dovnik, Mary Mernik, Ivanki Modic in Milki Menčak. Modicovim za vso tako lepo pripravljeno solato in seveda dekletom, da so tako hitro postregle s kosilom. Hvala lepa vsem gospodinjam za toliko dobrega peciva, posebno še gospem, ki so ga prodajale: Bambič, Kotar, Janežič in Majerle.

Prav tako hvala Danitu Mejaču in fantom, ki so mu pomagali, da so skrbeli za žejne.

Vsem, ki so darovali darila v denarju ali za žrebanje: gospem Jackie Nimmer, Mary Kiel, Mary Kolman in Rezki Kepic za krasne predpasnike. Hvala za prelepe afgane, ki so jih izdelale Marija Šeškar, Martina Beznik, Mary Belec, Elizabeth Gordon, Matilda Simčič in Severjeva.

Za srečolov je poskrbela Marička Kadunc, s pomočjo Matilde Simčič, Olge, Ančke Oberstar in Mare Kolman.

Hvala g. župniku sv. Janeza o. Lovrencu Gromu za vso naklonjenost in brezplačno tiskanje listkov. Topla hvala gre muzikantom, da so igrali za zabavo in ples.

Prilagam Vam poročilo tajnika Franca Menčaka, ki tako skrbno in vestno ter hitro pripravi vsako leto finančno poročilo.

Še enkrat naj Bog poplača vsem in vsakemu posebej za vse, kar ste doprinesli, da je bilo zbrano v prid slovenskim misijonarjem in misijonarkam.

Iz zbrane vsote naj se spet vzdržujeta dva nova domača bogoslovca. Ostalo pa naj gre za najbolj potrebne in lažne med naše misijonarje.

Z misijonskim pozdravom vam vsem hvaležna

Mici Coffelt.

Blagajniško poročilo.

Blagajnik Frank Menčak je poslal izčrpno poročilo o materialnem uspehu piknika:

Dohodki

Darila za misijone v gotovini \$4,764
Listki (srečke) \$1,181
Nabirka pri sv. maši .. \$342.15
Raffle \$197
Pecivo \$903.32
Bara \$1,412.85
Kuhinja \$2,541
Za kokoši, krompir, zelje, olje, krožnike, papir in vse druge potrebne grocerije za kuhinjo je darovala Neimenovana \$789.32
Za kruh daroval Jože Ornik \$40.68
Kuhinja skupaj: \$3,371.
Skupno dohodkov: \$12,413.32
IZDATKI so bili:
Intencije za sv. mašo \$30
Izdatki za pijačo \$385.07
Meso za klobase \$165.50
Nagrada za srečolov \$100
Za godce \$50

50 za vse bogatih let

(Akrostih začetnih črk: Gospodu Karlu C.M., to je, preč. g. Karlu Wolbangu, C.M., ki praznuje letos 50-letnico mašniškega posvečenja; za misijone tako zaslužna MZA je njegova ustanova.)

Gospodu Večnemu Duhovniku: zahvala!
Ohranil Te je petdeset bogatih let,
Služabnika Kraljestva neminljivih tal,
Posredovalca, da bi mogli v Njem živeti.

O, misijonstva Jezusovega glasnik!
Da skupaj z mnogimi oznanjaš Evangelij
Usuznjenim od starodavnega Malika,
Krasotnim dušam pod bremenom grešnih del.

A, čudovita milost, ki Te je učila
Rabiti znamke, članke, piknike, molitev—
Ljubezni osvaja!ne prav preprosta sredstva!
Učvrsti naj Te še naprej Gospod Luči;
Cel svet Ti bodi S.O.S., ubogih klic;
Marijine Srcé pa — znamenje Sosedstva.

Za zavarovalnino, električno, oglje, kozarce in uporabo Triglavskega parka \$500
Skupaj izdatkov: \$1,230.57
ČISTEGA z v pomoč misijonom je bilo \$11,182.75.

Darovali so za misijone naslednji dobrotniki:

Neimenovani \$2,500.

G. dr. Jože Gole za svojega vzdrževanca, bogoslovca Charlesa Oganda v Nairobi, Kenija, \$300.

Po \$200 so dali: Mary Mernik, Frank Skvarča, Josephine Imperl, Neimenovana, Frank in Maruška Coffelt (za g. Jožeta Mejača).

Po \$100: Mary Kiel, Ivko in Rezka Kepic, Lorraine Wojtecki, Jožica Muršec.

Po \$50: Neimenovana, Emerik Širok, Jože Muršec, Jože in Tončka Butinar (za g. J. Mejača), Neimenovani (za g. Mejača). \$45: Libert Bernardin. \$30: Rajko Safošnik.

Po \$25: Irena Kunovar, Muriel Ewig, Angela Janicijević, Tillie Gregorchich, Marija Piškur, Milan Muršec in Milica Muršec. Po \$20: Ana Tisev, Teresa Kotar. Po \$10: Emy Zakrajšek, Jože Androjna. \$4: Neimenovana.

Skupno darov: \$4,764.

Vsem, ki so omogočili in pripomogli k silno lepemu uspehu misijonskega piknika v Milwaukeeju iskreno čestitamo in Boga prosimo, naj njihove napore blagoslovja tudi v bodoče. Predsednici Coffeltovi za letošnje pripravo na piknik gre posebna zahvala.

MZA Maidstone-Detroit

piknik je 18. avgusta tudi lepo uspel. V hudem naliu — dežja niso imeli sedem tednov in se na polju občuti znatna škoda zaradi suše — sem po 32 letih mogel spet med rojake v soboto in nedeljo. Gostoljubni Ferdo Martinčič me je na postaji pričakal in odpeljal v 17 km oddaljeno Martinčičevo farmo. Gospa Mimi je čakala z večerjo, seveda ob palici, ker ima težave z nogami in bo 3. septembra operirana. Dolgo že čaka na ta poseg in ji želimo popolno ozdravljenje. Zadnjič sem bil med rojaki v tem mestu v postu leta 1959, predno sem odšel poučevati v Princeton, N.J., na St. Joseph's Preparatory College Seminary.

Gostoljubno me je sprejel v fari sv. Frančiška Asiškega frančiškanski župnik o. Zvonimir Kutleša, ki mu pomagata rodna sestra in nečakinja, obe redovnici frančiškanski iz Hrvatske. Maševal sem ob 9. zjutraj v hrvatskem jeziku in pridigoval v hrvaščini, ker menda spada v to hrvatsko faro samo okrog 16 slovenskih družin. O. Ivandič, ki je župnikoval v tej fari pred leti, je medtem umrl.

V nedeljo po maši smo odšli k Martinčičevim, kjer je bilo že vse nastavljeno za misijonsko piknikovanje. Hrvat Mili-voj Prepolec je že od 6. zjutraj pekel prašička na ražnju. Teh tal je 74 funtov in ga je on kupil ter spekel kot dar za misijone celih sedem ur. Prodajali so ga po deset dolarjev za funt, to ko je bil okusno pečen in kombiniran z dobro krompirjevo solato.

Čudil sem se podjetnosti Martinčičevih: Ferdota in Marije, Franca in Trudy z Monico, Petrom, Johnom in Bernardette; Jožeta in Milke; Ferdona, Cecilie in Fernando ter Sebastianana.

Občudoval sem krasno urejeno delavnico, njive, kokošnjak, grozdje in drugo sadje ter vrt. V delavnici so bili razstavljeni dobitki za srečolov, kar 84 jih je bilo, in pijača za baro. (Bo še)

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

MALI OGLASI

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalne ter tudi druga zidarska in mizararska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444 (x)

**Child Care Help
&
Housekeeper Needed**
2 children, ages 4 and 7.
Inquiries from part-timers
are welcome.
Call 531-3413.
(30-39)

V Zahvalo in Blag Spomin

1897

1991

Z globoko žalostjo, a vdani v božjo voljo, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po dolgi bolezni za vedno v Gospodu zaspal naš dobri stric, stari stric in prastari stric

Prof. JANEZ SEVER

katerega je Bog poklical k Sebi dne 28. junija 1991. Rojen je bil 2. oktobra 1897 na Ježici pri Ljubljani. V Ameriko je prišel leta 1949. Pogreb je bil 2. julija 1991 iz Zak pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče Vernih duš v Chardon, Ohio. Bil je član Društva Najsvetejšega Imena Jezusovega pri Sv. Vidu, ustanovni član Slovenske prista-ve in Baragovega doma, član Društva Presvetega Srca Jezusovega št. 172 KSKJ in Društva Slovenskih Protikomunističnih Borcev.

Globoko zahvalo naj prejme č.g. Jože Božnar za duhovno oskrbo v času njegove bolezni, za podelitev svetih zakramentov, za molitev rožnega venca v pogrebem zavodu, za darovanje pogrebne sv. maše in molitve na pokopališču. Iskrena hvala organistu g. Krizanu in pevskeemu zboru Lira za krasno petje pri pogrebnih sv. maši.

Prav lepa hvala članom Društva Najsvetejšega Imena Jezusovega pri Sv. Vidu in članom Društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ za skupno molitev v pogrebem zavodu. Iskrena hvala pevskeemu zboru Korotan za ganljivo petje in molitev v pogrebem zavodu. Prav lepo zahvalo naj prejmejo nosilci krste. Prisrčno zahvalo naj prejmeta prof. Vinko Lipovec in g. Jože Likozar za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu. Lepo zahvalo naj prejme dr. Milan Pavlovčič za objavo smrti našega dragega na Slovenski radijski uri in za poklonjeno ganljivo žalostinko. Iskrena hvala Slovenski šoli pri Sv. Vidu za darovanje krasnega cvetja.

Naj dobri Bog stotero povrne vsem, ki ste darovali za sv. maše in druge dobrodelne namene. Iskren Bog plačaj vsem, ki ste se prišli od pokojnega posloviti, se udeležili pogrebne sv. maše, dali svoja vozila na razpolago, ter ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Lepa hvala osebju Zak pogrebnege zavoda na St. Clair Avenue za vso postrežbo in skrbno vodstvo pogreba. Najlepše se zahvaljujemo restavraciji Frank Sterle's Slovenian Country House za okusno kosilo. Prav tako se zahvalimo vsem, ki ste se tega kosila udeležili in tako bili še nekaj časa v naši družbi. Zahvalne kartice smo razposlali vsem, v kolikor smo imeli imena in naslove. Ako zahvalne kartice kdo ni prejel, naj sprejme to skupno zahvalo kot prav njemu namenjeno.

Ljubil zemljo slovensko si srčno,

Prav sedaj trpi strašno,

A ni bilo dano ti v njej počivati.

Večna Luč naj ti sveti in počivaj v miru.

Ostali žalujoči:

Nečaka: France Sever

Janez Sever (Milwaukee)

Nečakinje: Kristina Resman (Chicago)

Katarina Dufner (Grant, MI)

Marija Bučar (Slovenija)

Kristina Novak (Slovenija)

Marija Tratnik (Slovenija)

vsi z družinami, ter ostali sorodniki tu in v Sloveniji.

Cleveland, Ohio, 29. avgusta 1991.